

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VII. legegintzaldia

Iruña, 2010eko urriaren 22a

102. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana onetsi eta Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legea aldatzen duena. Ekonomia eta Ogasun Batzordeak onetsitako irizpena (3. or.).

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

—Foru Lege proposamena, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duena. Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Batzordeak onetsitako irizpena (11. or.).

—Foru Lege proposamena, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubi-deei eta betebeharrei buruzkoa. Osasun Batzordeak onetsitako irizpena (15. or.).

—Foru Lege proposamena, Bizitzaren amaieran pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzkoa. Zuzenketak aurkezteko epea (42. or.).

E SAILA:

Jabeldurak, mozioak eta adierazpen politikoak:

—Landa Ingurunekeo Emakumearen Nazioarteko Egunari buruzko adierazpen instituzionala. Eledunen Batzarrak onetsia (43. or.).

F SAILA:

Galderak:

—Galdera, Pirinioen Garapenerako Plan Estrategikorako 60 milioi euro banatzeko ekintza zehatzei buruzkoa, José Andrés Burguete Torres jaunak egina (44. or.).

—Galdera, ingurumen hezkuntzako zentroetarako bisita gidatuak eskatu dituzten ikastetxeei buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egina (45. or.).

—Galdera, labore ekologiko berrien balorazioari buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egina (45. or.).

- Galdera, energiaren arloan Nafarroako Gobernuak aurrera eramanen duen politika orokorrari buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egin (46. or.).
- Galdera, mihi urdinaren gaitza eragiten duen birusaren 4. serotipoak Nafarroan duen egoerari eta Nafarroako Gobernuak horri buruz hartutako neurriei buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egin (46. or.).
- Galdera, adarzabalaren egoerari buruzkoa, Aitor Etxarri Pellejero jaunak egin (47. or.).
- Galdera, mendekotasuna balioetsi eta banakako laguntza plana egiten denetik lehenengo laguntzen ordainketa jasotzen denera batez beste iragaten den denborari buruzkoa, Ana Figueras Castellano andreak egin (47. or.).
- Galdera, laguntza onetsi ondoren aurrekontuan diru nahikorik ez izateagatik laguntza ukatu den kasuen kopuruari buruzkoa, Ana Figueras Castellano andreak egin (48. or.).
- Galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan ikastetxe berriak lanbide heziketako ikastetxe integratu izatera pasatu ahal izatea, María Victoria Arraiza Zorzano andreak egin (49. or.).
- Galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan Sanitaria BHIa lekuz aldatu eta harentzako beste eraikin bat egitea, prestakuntza- eta ikerketa-premiei erantzunen diena, María Victoria Arraiza Zorzano andreak egin (49. or.).
- Galdera, eskolako haurren osasuna kudeatzeko eta horri buruzko behatokitako proiektua egin eta hura kudeatzeko EmySalud, S.L eta Sinergium Sistemas, S.L. enpresei 140.623,62 euroko dirulaguntza bat emateko arrazoiei eta helburuei buruzkoa. Nork erantzun behar duen aldatzea (50. or.).

G SAILA:**Txostenak, deialdiak eta Parlamentuko informazioa:**

- Mahaiaren Erabakia, 2010eko irailaren 6koa, zeinaren bidez adierazten baita Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua, Parlamentuko Mahaiaren 2007ko otsailaren 26ko Erabaki baten bidez onetsi zena, deuseza dela eta baliorik gabe uzten dela (51. or.).
- Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua deuseztatze aldera Mahaiak 2010eko irailaren 6an onetsitako Erabakiaren 2. atala aldatzea (51. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana onetsi eta Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legea aldatzen duena.

EKONOMIA ETA OGASUN BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Ekonomia eta Ogasun Batzordeak Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana onetsi eta Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legea aldatzen duen Foru Lege proiektuari buruz onetsitako irizpena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut, Legebiltzarreko Erregelamenduko 137.3 artikuluan ezarritakoa betez. Proiektu hori 2010eko ekainaren 11ko 66. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

IRIZPENA

Ekonomia eta Ogasun Batzordeak 2010eko urriaren 7an eta 14an eginiko bileretan onetsia.

Foru Lege proiektua, Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana onetsi eta Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legea aldatzen duena.

ATARIKOA

Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legeak Nafarroan estatistika lana arautzen duen lege esparrua ezarri zuen, foru erkidegoko errealitate sozial, ekonomiko eta demografikoari buruz behar adina informazio fidagarria eta alderagarria edukitzeko helburuarekin.

Lege testu horretan berean, datuen hornitzaileek eta informazioaren erabiltzaileek estatistika lana egin eta garatzen duen organoarekin dituzten harremanak arautzen dira. Bertan, datuak eman beharra, emaitzak egoki argitaratu eta zabaldu beharra eta betiere sekretu estatistikoa errespeta-

tu beharra ezartzen dira. Era berean, Estatistika Plana estatistika lana sustatu, antolatu eta planifikatzeko baliabide egokia dela adierazten du. Lan hori Nafarroako Estatistika Sistemak eginen du.

Foru lege honek Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana ezartzen du. Nafarroako Parlamentuak onesten duen halako laugarren legea da honako hau, aurretik 1999-2002, 2003-2006 eta 2007-2010 aldietako estatistika planei buruzkoak onetsi baitzituen. Horrekin Nafarroako estatistika sistema sendotu eta indartzeko prozesuari segida eman nahi zaio. Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen aurreikuspenen arabera, planaren indarraldian garatu beharreko helburu orokorrak eta berariazkoak ezartzen dira, baita horiek lortzeko estatistika lanak ere. Lan horiek Nafarroako Gobernuak onesten dituen urteko estatistikako jarduketa programetan sartzen diren jarduketetan gauzatzen dira.

Azkeneko planaren indarraldia bukatu, bidezkoa da beste plan bat onestea. Horretarako erabili behar den arau-tresna foru legea da.

Lege testu hau Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legean ezarritako aurreikuspenekin bat dator. Helburuen arabera, plangintza sistema batean oinarriturik, helburu du gizarteak eskatzen dituen informazio beharrei erantzutea eta lantzen diren adierazleek erakunde publikoei eta eragile ekonomiko eta sozialei informazioa ematea. Ahal den guztietan, genero ikuspuntua sartuko da eta ahalik eta kosturik txikiena sortzea eta administrazio erregistroak nahiz dau den iturriak ahalik eta gehien aprobetxatzea irizpidetza hartuz, zerbitzuak bikoiztea saihestuz, herritar, enpresa eta erakundeentzako arazoak gutxituz eta isilpekotasun estatistikoa eta informazio estatistikorearen eskuragarritasuna eta lastertasuna bermatuz.

Bereziki, plan honen helburu estrategikoa da MODERNA planean adierazitako helburu eta ekin-tzen segimendu eta ebaluaziorako behar diren eragiketa eta adierazleak egitea, plan hori, bukatzeko fasean dagoena, 2030. urterako Nafarroako Garapen Ekonomikorako Eredu berria baita.

2011-2016 Estatistika Planak hiru ardatz estratetikotan egituratzen da: Antolaketa, Ekoizpena eta Zabalkunde estatistikoa. Hiru ardatz nagusi horietan jasotzen dira planaren indarraldian lortu nahi diren helburu orokorrak.

Antolaketari dagokionez, Nafarroako Estatistika Sistema osatu nahi da, departamentuetako estatistika unitateak sortuz. Horien ardura izanen da departamentu bakoitzeko estatistika ekoizpena koordinatzea.

Ekoizpenari dagokionez, 2011-2016 Planak pertsonen buruzko informazio berria lortzea bultzatuko du, azken urteetan Nafarroako biztanleriaren osaketa eta dinamika nabarmen eraldatu dituzten aldaketa demografikoak ikertuz. Jarduera ekonomikoa aztertzen segituko da eta bi sektore estratetikoren azterketan sakonduko da, hots, hezkuntza eta osasuna, bi sektore horietako Kontu Sateliteak eginez. Planean aipamen berezia merezi duen beste alderdi bat ingurumenaren eta iraunkortasunaren arloa da.

Zabalkunde estatistikoari dagokionez, helburua da planean jasotako eragiketen datu estatistiko guztietara azkar iristeko bidea bermatzea, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak erabiliz.

Estatistika ofizial guztia eskuragarri egonen da Nafarroako Estatistika Institutuaren web-orrialdean; departamentuen web-orrialdeetan, berriz, kasuan kasuko departamentuak sortutako informazio estatistikoa jasoko da, bai eta adierazle-sail bat ere, jarduera sektoriala modu sintetikoan aurkezteko.

Horrez gain, foru lege honek Nafarroako Gobernuaren eta entitate publikoen zein nazioarteko erakundeen arteko lankidetzaren instituzionalaren harremanak ezartzen ditu, bai eta Nafarroako Estatistika Institutuak plan hau betetzeko izanen dituen eginkizunak ere.

Azken xedapenetan lehenean Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legea aldatzen da, V. titulua eransten baitzaio. Titulu horren bidez Nafarroako Populazioaren Erregistroa sortzen da, Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan xedatutakoari jarraikiz. Horren bidez, autonomia erkidegoetako administrazioek populazio erregis-

tro edo fitxategiak sor ditzakete datu hauek sartuz: izena, abizenak, helbidea, sexua, jaioteguna eta NANaren zenbakia, edo atzerritarren kasuan, agiri horren ordezkia. Erregistro horiek Estatistikako Institutu Nazionalak igortzen dituen kopia eguneratuetatik abiatuz osatuko dira. Erregistro horri esker Nafarroako Foru Komunitateko organoek bere lurraldeko egoiliarrekin harremanetan sartzeko aukera izanen dute, bere eskumenetatik datozen harreman juridiko-administratiboen esparruan.

Administrazio publiko baten fitxategia denez, aipatutako lege organikoaren 20. artikuluan ezarritakoa bete beharko da, horren bidez ezartzen baita fitxategi publiko bat sortu, aldatu edo kentzea xedapen orokor baten bidez eginen dela bakar-bakarrik, eta xedapen hori Estatuko Aldizkari Ofizialean edo kasuan kasuko egunkari ofizialean argitaratu beharko dela. Era berean, Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoa garatzen duen Erregelamenduak, abenduaren 21eko 1720/2007 Errege Dekretuaren bidez onetsiak, 52. artikuluan xedatzen duenez, titulartasun publikoko fitxategiak xedapen orokor edo erabakien bidez sortu behar dira eta horiek Estatuko Aldizkari Ofizialean edo kasuan kasuko aldizkari ofizialean argitaratu behar dira; 53. artikulua, berriz, berriazko legeria betetzeko agintzen du, autonomia erkidegoen ardurapekoak diren fitxategiei dagokienez. Fitxategia sortzeko xedapenak edo erabakiak izan behar duen edukia erregelamendu beraren 54. artikuluan azaltzen da.

Nafarroako Populazioaren Fitxategiaren kudeaketa Nafarroako Estatistika Institutuari esleitzen zaio, estatistikaren arloan eskumena duen organoa baita, datu pertsonal ugariren tratamendua egiten esperientzia duena. Nafarroako Estatistika Institutua Nafarroako Foru Gobernuko Ekonomia eta Ogasun Departamentuari atxikita dago. Haren izaera eta eginkizunak Foru Komunitateko estatistika lan publikoa arautzen duen ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen 30. artikuluan eta ondokotan agertzen dira.

Nafarroako Populazioaren Erregistro berriari jasoko dira Nafarroako udaletako udal erroldetan eta hauteskunde-zentsuan agertzen diren bizilagun bakoitzaren banakako datuak, haien baimenik eman gabe, datu horiek ezinbestekoak baitira hala estatistika demografikoak egiteko, nola Nafarroako Foru Komunitatearen berezko eskumenak erabiltzeko. Horrela, otsailaren 16ko 50/1998 Foru Dekretuaren 3. artikulua bidez Nafarroako Estatistika Institutuari esleitu zitzaion eginkizuna osatu eta hobetzen da.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzko abenduaren 3ko 15/2004 Foru Legearen

44. artikulua dio administrazio espedienteak tramitatzean baliabide elektronikoen, informatikoen eta telematikoak erabili behar direla lagungarri gisa, betiere bermeak errespetatuz eta antolamendu juridikoak kasu bakoitzerako aurreikusten dituen baldintzak betez.

Azkenik, foru lege honen eranskin gisa, honako hauek jasotzen dira: Eragiketa Estatistikoaren Inbentarioa (I. eranskina), Eragiketa Estatistikoaren Inbentarioa, Nafarroako Gobernuaren dauden departamentuen arabera sailkatua (II. eranskina), eta Eragiketa Estatistiko bakoitzaren laburpen fitxak (III. Eranskina).

I. KAPITULUA **Xedapen orokorrak**

1. artikulua. Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana.

Foru lege honen bidez onesten den Nafarroako 2011-2016 Estatistika Plana Nafarroako Foru Komunitateko estatistika lana sustatu, antolatu eta planifikatzeko tresna da eta Nafarroako Gobernuaren eta ondoko hauen arteko erakunde-lankidetzaren esparrua ezartzen du:

a) Gobernuaren parte diren erakunde eta enpresak.

b) Entitate publikoak.

c) Espainiako eta nazioarteko erakundeak.

Lankidetzaren horren xedea da Nafarroako estatistika sistema eta ingurukoak gero eta koherenteagoak, homogeneoagoak eta konparagarriagoak izatea.

2. artikulua. Indarraldia.

Orain onesten den Nafarroako Estatistika Planaren indarraldia 2011ko urtarrilaren 1ean hasi eta 2016ko abenduaren 31n bukatuko da. Dena dela, plan hau iraungitzean plan berri bat onetsi ez bada, hurrengoak indarra hartu arte luzatuko da, salbu eta ezarritako epe edo aldiengatik salbuetsi behar diren eragiketen ingurukoetan.

3. artikulua. Entitate estatistika sortzaileak.

1. artikuluko a) letran aipatzen diren entitateek plan honetan eta plana garatzeko urteko estatistika programetan agintzen zaizkien estatistikak prestatuko dituzte, dela zuzenean, dela beste entitate batzuekin lankidetzan.

4. artikulua. Estatistika Planaren koordinazioa.

Nafarroako Estatistika Institutuak Estatistika Plana eta Urteko Estatistika Programak sustatuko ditu, eta helburu horrekin, lan hauek egiten ditu:

a) Urteko Estatistika Programaren proiektuak prestatu eta haien tramitazioa eta onespina sustatzea.

b) Nafarroako Administrazio Publikoari aholku teknikoak ematea Estatistika Planaren eta Urteko Estatistika Programaren aginduz egin behar dituzten eragiketa estatistikoaren gainean.

c) Foru lege honen bidez eta legea garatzeko Urteko Estatistika Programaren bidez agintzen zaizkion lan estatistiko instrumentalak egitea edo proposatzea.

d) Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legean aurreikusitakoari jarraikiz, estatistikak arautzeko arau teknikoaren proiektuen tramitazioa eta onespina prestatu eta sustatzea, Estatistika Planaren eta hura garatzeko Urteko Estatistika Programetan aginduz gero.

e) Nafarroako Administrazio Publikoek estatistikari buruzko legeria betetzen dutela begiratzea, Estatistika Planaren eta Urteko Estatistika Programetan estatistikak egitea agintzen zaienean.

f) Estatistika ekoizpenaren kalitatea bermatzea, behar diren egiaztapenak eginez.

g) Nafarroako informazio eta dokumentazio estatistikoaren inbentarioa formulatzea eta haren mantentze-lanak egitea.

h) Nafarroako Estatistika Planaren sartutako estatistiken segimendua egitea.

i) Foru lege honen 1. artikuluan aipatutako entitateekin estatistiken gainean eduki beharreko harremanak erraztea.

5. artikulua. Estatistika lanak.

Foru lege honen ondorioetarako, hauek dira estatistika lanak:

a) Estatistikak egiteko datu kuantitatibo edo kualitatiboak bildu, lortu, prozesatu eta gordetzea, emaitzak argitaratu eta zabaltzea eta antzeko beste eginkizun batzuk, Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen 1. artikuluan ezarritakoaren arabera.

b) Estatistikaren gaineko legedian ezarritako betebeharrak bete ahal izateko teknikoki beharrezkoak diren edo legeak eskatzen ahal dituen lan instrumentalak, aurreko letran adierazitako lanen aurretikoak edo osagarriak direnak, konparazio batera: prestakuntza berariazkoagoa, ikerkuntza eta garapen teknikoak, metodologikoak eta arauemaileak estatistikaren arloan.

II. KAPITULUA

Estatistika Planaren ardatz estrategikoak eta helburuak

6. artikulua. Helburu orokorra.

Nafarroako 2011-2016 Estatistika Planak Nafarroako estatistika sistema garatu eta handitzea du helburu nagusi, gizarreak eskatzen dituen informazio beharrei erantzuteko eta lantzen diren adierazleek erakunde publikoei eta eragile ekonomiko eta sozialei informazioa eman diezaieten. Ahal den guztietan, genero ikuspuntua sartuko da eta ahalik eta gutxien gastatzea eta dauden iturriak alaitzeko gehiena aprobetxatzea bilatuko da, lan bikoizketak saihestuz, herritarrei, enpresei eta erakundeek eragiten zaizkien trabak gutxituz eta isilpekotasun estatistikoa eta informazio estatistikoaren eskuragarritasuna eta lastertasuna bermatuz.

Bereziki, sei urte hauetarako planaren helburu estrategikoa da MODERNA Planak finkatutako helburu orokorren segimendua egoki egiteko behar diren eragiketa eta adierazleak egitea, Nafarroako Gobernuak, planean parte hartzen duten erakundeek eta gizarreak oro har plan horren betetze-maila ebaluatzeke behar dituzten adierazleak sortuz.

7. artikulua. Ardatz estrategikoak

2011-2016 Estatistika Planak honako ardatz estrategiko hauetan egituratzen da, antolaketari, ekoizpenari eta zabalkunde estatistikoari dagokienez. Ardatz horietan biltzen dira planaren indarraldiko sei urteetan lortu nahi diren helburu orokorrak:

a) Antolaketa. Nafarroako Estatistika Sistema osatu nahi da, departamentuetako estatistika unitateak sortuz.

b) Ekoizpena. Nafarroan gertatutako aldaketa demografikoei buruzko informazioa handitu eta hobetu nahi da; hezkuntzaren eta osasunaren sektoreak hobeki ezagutu, bi sektore horietako Kontu Sateliteak prestatuz; hizkuntzaren, ingurumenaren, kalitate sozialaren, zerbitzu publikoen eta iraunkortasunaren arloetan estatistika ofiziala sustatu; eta kudeaketa ebaluatu adierazleak sortuz garapen ekonomiko eta soziala beste lurralde eremu batzuetakoarekin konparatu ahal izateko.

c) Zabalkundea. Estatistika ofizial guztia modu garbian eta ulergarrian eskura daitekeela bermatzea. Horretarako Internet lehenetsiko da zabalkunderako baliabide gisa eta Nafarroako Estatistika Institutuaren webgunea Nafarroako estatistika ofizialaren atari bihurtuko da.

8. artikulua. Antolaketaren arloko helburuak.

Antolaketaren ardatz estrategikoaren helburuak hauek dira:

a) Nafarroako Estatistika Sistema osatzea departamentuetako estatistika unitateak sortuz, Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen 33. eta 34. artikuluetan aurreikusi bezala.

b) Egiten diren inkestetan intimitatea eta sekretu estatistikoa errespetatzen direla bermatzea eta, halaber, estatistiken zorrozatasuna eta zuzentasun teknikoa, emaitzen zabalkundea eta, informazioa bildu eta bidaltzeko prozesuetan, segurtasuna bermatzea.

c) letra berria. Nafarroako estatistika sistemaren eta Estatuko, Europar Batasuneko eta autonomia erkidegoetako sistemen arteko lankidetzaren instituzionalaren alde egitea, dauden iturriez baliatu, alderdi guztien intereseko proiektuak egin eta baliabideak aurreztu ahal izateko, eta herritarrei eta enpresei eginiko informazio eskaerak ez errepikatzeke.

9. artikulua. Ekoizpenaren arloko helburuak.

Ekoizpen estatistikoaren ardatz estrategikoaren barranean honako hauek daude:

a) Demografia. Nafarroako populazioaren osaketan eta dinamikan azkeneko urteetan gertatutako aldaketak hobeki ezagutzeko prozesuan aurrera egitea.

b) Ekonomia. Informazio ekonomikoa handitzea, bilakaera ekonomikoaren segimendua zorrotza eta eguneratua egin ahal izateko. Nafarroako hezkuntzaren eta osasunaren sektoreetako informazioan sakontzea.

c) letra berria. Ingurumen arloko estatistikak garatzea, natur baliabideen egoera, ingurumenaren bilakaera eta ingurumenaren eta beste gertakari ekonomiko eta sozialen arteko harremanak zehatz-mehatz ezagutzeko.

d) Adierazleen ekoizpenean aurrera egitea, garapen ekonomikoa eta soziala ebaluatu eta beste errealitate batzuekin konparatu ahal izateko. Zehazki, oparotasunari eta aberastasunaren banaketari, bizi kalitateari eta ingurumenaren iraunkortasunari buruz Moderna Planean ezarritako helburuak ebaluatzeke adierazleak aurkeztuko dira.

10. artikulua. Zabalkundearen arloko helburuak.

Zabalkunde estatistikoaren ardatz estrategikoaren helburuak honako hauek dira:

a) Erabiltzaileen beharrak asetzeko informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak eta Internet erabiliz zabalkunderako oinarrizko bide gisa.

a bis) idatz-zati berria. Informazio eskaera berariazkoak modu pertsonalean artatzea.

a ter) idatz-zati berria. Erabiltzaileen eskaerak eta gogobetetze-maila ezagutzea eta ebaluatzea.

b) Estatistika koiunturalak ekoizteko egutegiaren berri ematea, informazio bakoitza noiz egon den eskuragarri aurretik jakin ahal izateko.

c) Estatistika Planean eta ekoizpen estatistikoren urteko programetan sartutako estatistiken emaitzak izan, zabaldu eta argitaratzea, Nafarroako Estatistika Institutuaren webgunearen bidez, Nafarroako estatistika ofizialaren ataria izanen baita.

Departamentu bakoitzak, orobat, bere web-orrialdean emanen du ezagutzera berak sortutako estatistika ofiziala, bai eta bere sektore-jardueraren modu sintetikoan bistaratzea ahalbidetuko duten adierazleak ere.

11. artikulua. Helburu instrumentalak.

Hauek dira berariazko helburu instrumentalak:

a) Estatistika ofizialaren erabilera zabaldu eta sustatzea.

b) Nafarroako estatistika publikoaren arloan prestakuntza espezializaturako eta hobekuntzarako behar diren jarduerak garatzea, Nafarroako Estatistika Sistemaren inplikaturiko langileei, baita profesional eta erabiltzaileei ere, metodo, teknika eta iturri estatistikoak hobeki ezagutzeko aukera emateko.

c) Estatistikaren arloko ikerkuntza sustatzea, hala alderdi metodologikoetan, nola Nafarroako Foru Komunitatearentzat interesgarriak diren gaien aplikaturiko alderdietan, Nafarroako errealitate ekonomiko, demografiko, sozial, linguistiko, ingurumen eta lurralde egoera hobeki ezagutzen laguntzeko.

d) Nafarroako Estatistika Sistemak eskaintzen duen informazioaren normalizazioa, homogeneotasuna eta Estatuko eta Europako estatistika sistemakiko konparagarritasuna sustatzea.

e) Nafarroako informazio estatistikoaren lurralde-erreferentzialtasuna garatzea.

III. KAPITULUA **Estatistika Planaren garapena**

12. artikulua. Urteko programa.

Informazioaren berariazko helburuak Urteko Estatistika Programaren bidez garatuko dira. Progra-

ma horietan urte bakoitzean egin beharreko jarduerak zehaztuko dira.

Berariazko helburu instrumentalak berariazko onetsiko diren programen bidez garatuko dira.

13. artikulua. Eragiketa estatistiko jakin batzuk sartzea.

1. Salbuespen gisa, Urteko Estatistika Programetan sartzen ahalko dira Planean jasota ez dauden eragiketak, programa horretan sartzeko aintzat hartutako arrazoiak programan bertan azaltzen baldin badira eta eragiketek honako baldintza hauek betetzen badituzte:

a) Nafarroako Estatistika Planaren helburuetarako egokiak izatea.

b) Oinarrizko proiektu tekniko bat izatea, funtsezko alderdiak zehazten dituen, bereziki Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen 27.2.b) artikuluan jasotako zehaztapenak, hori guztia garatu beharreko estatistika lanen kaudimena bermatzeko.

c) Aplikagarriak diren zehaztapen teknikoetara doitzea.

d) Aplikatzen den metodologia dela-eta, ateratzen diren emaitzak fidagarriak eta beste estatistika batzuekin konparagarriak izatea.

e) Bidezkoa denean, aldizka eguneratzeko modukoak izatea.

f) Teknikoki posible den lurralde-banakatzerik handiena erabiltzea, hori lagungarria dela iritziz gero.

g) Emaitzen zabalkundea egiteko modua aurreikustea.

2. Estatistika lan horiek Urteko Estatistika Programetan sartzea eta egitea, betiere, aurrekontu eta antolaketa arloetako baliabideen menpe izanen da.

3. Urteko Estatistika Programetan sartzen diren estatistika lanak Nafarroako Foru Komunitateko estatistika ofizialtzat hartuko dira, eta lan estatistiko horiek egiteko eskatzen diren datuak ematea nahitaezkoa izanen da, Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 11/1997 Foru Legearen 23. artikuluan ezarritakoari jarraikiz.

14. artikulua. Betebeharrak.

Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen 28.1 artikuluan aurreikusitakoaren babesean egiten diren estatistika eragiketek aurreko artikuluan araututako eragiketei eskatzen zaizkien betebeharrak bete beharko dituzte.

15. artikulua. Urteko estatistika programaren onespena.

Nafarroako Gobernuak, Nafarroako Estatistika Kontseiluaren txostena eskuratu ondoren eta Nafarroako Parlamentuko parlamentu-taldeei igorri ondoren, estatistikarako urtean urteko programa onetsiko du programaren urtearen aurreko abenduaren 31 baino lehen.

Urteko Estatistika Programa bakoitzaren indaraldia urte naturala izanen da. Hala ere, hurrengo plana onetsi arte luzatuko da, beren izaera dela eta jarraitutasuna behar duten lanetarako.

16. artikulua. Segimendu txostena.

Nafarroako Estatistika Institutuak Urteko Estatistika Programa bakoitzaren segimendu txostena eginen du, gero Nafarroako Gobernuak onetsi dezan, bidezkoa bada.

Era berean, plana bukatu ondoren, departamentu bakoitzak egindako estatistika lana zehazteko Nafarroako Estatistika Institutura bidaliko duen memorian oinarrituz, Nafarroako 2011-2016 Estatistika Planaren ebaluaziorako proposamena eginen du, Nafarroako Gobernuak onetsi dezan, Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legearen ezarritakoarekin bat.

Nafarroako Gobernuari igorri aurretik, dokumentu horiek Nafarroako Estatistika Kontseiluari jakinaraziko zaizkio.

IV. KAPITULUA

Erakundeen arteko lankidetzak

17. artikulua. Entitate laguntzaileak.

Entitate laguntzailetzat hartuko dira Ekonomia eta Ogasun Departamentuarekin bi alderdien intereseko helburuetarako hitzarmenak izenpetzen dituztenak.

Departamentu horrek, Nafarroako Estatistika Institutuaren bidez, eta entitate laguntzaileek bi alderdien interesekoa den informazio estatistikoa emanen diote elkarri, baita estatistikak prestatzeko beharrezkoa den laguntza teknikoa ere.

18. artikulua. Nafarroako Estatistika Institutuaren harremanak.

Nafarroako Estatistika Institutuak, egokia iruditzen bazaio, estatistika lanak egiten dituzten mota guztietako entitate eta erakundeetara jotzen ahalko du, Nafarroako 2011-2016 Estatistika Planaren ezarritako helburuak kudeatzeko ondorioetarako bakar-bakarrik.

19. artikulua. Lankidetzak hitzarmenak.

Nafarroako Gobernuak Estatuko, Europako eta autonomia-erkidegoetako kasuan kasuko entitateekin lankidetzak hitzarmenak sinatzen ahalko ditu Foru Komunitatean lortutako laginak hobetzeko asmoz, banakatzetik lortutako estatistikek ordezkagarritasun handiagoa izan dezaten eta Nafarroari buruzko datuen ustiapena osoagoa izan dadin.

20. artikulua berria. Lankidetzak teknikorako hitzarmenak.

Ekonomia eta Ogasun Departamentuak lankidetzak teknikorako akordioak izenpetu ahal izanen ditu 18. artikuluan aipatzen diren entitate eta erakundeekin.

Xedapen gehigarri bakarra. 2011. Urteko Estatistika Programaren onespena.

Foru lege honek indarra hartzen duenetik hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak 2011. Urteko Estatistika Programa onetsiko du.

Xedapen indargabetzaile bakarra. Indargabetzen diren xedapenak.

Indarrak gabe gelditzen da Nafarroako 2007-2010 Estatistika Planari buruzko urriaren 20ko 11/2006 Foru Legea, bai eta foru lege honetan xedatutakoaren kontrakoak diren maila bereko edo apalagoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetan lehenbizikoa. Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legeari V. titulua erantsi zaio.

Nafarroako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legeari V. titulua erantsi zaio. Hona testua:

“V. titulua. Nafarroako populazioaren erregistroa

48. artikulua. Nafarroako Populazioaren Erregistroaren sorrera.

Nafarroako Populazioaren Erregistroa sortzen da. Erregistroan datu hauek jasoko dira: izena, abizenak, helbidea, sexua, jaioteguna eta NANaren zenbakia, edo atzerritarren kasuan, agiri horren ordezkaria. Datu horiek Nafarroako Foru Komunitateko udal guztietako biztanleen erroldetan eta hauteskunde zentsuan agertzen direnak izanen dira.

49. artikulua. Nafarroako Populazioaren Erregistroko datuak lortzea.

Nafarroako Populazioaren Erregistroko datu pertsonalak Estatistikako Institutu Nazionalak emanen ditu, Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoaren bigarren xedapen gehigarrian ezarritakoari jarraikiz.

50. artikulua. Interesdunen eskubideak erabil-tzea.

Interesdunek datuak ikusi, zuzendu eta ezaba-tzeko eta haien aurka jotzeko eskubidea erabiltzen ahalko dute, Nafarroako Estatistika Institutura joz.

51. artikulua. Nafarroako Populazioaren Erre-gistroaren helburua.

1. Nafarroako Populazioaren Erregistroaren hel-burua da Nafarroako Foru Komunitateko Adminis-trazioko organoen eta lurralde honetako biztanleen arteko komunikazioa, organo horiek esleiturik dituzten eskumenak erabiltzearen ondoriozko harreman juridiko-administratiboen esparruan.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administra-zioko organoek Nafarroako Populazioaren Erregis-troko datuak ukitutako pertsonaren aurretiko bai-mena izan gabe erabiltzen ahalko dituzte, bakar-bakarrik, beren eskumenak erabiltzeko behar baldin badituzte, eta egoitza edo helbidea jakitea datu garrantzitsua denean besterik ez.

3. Nafarroako Populazioaren Erregistroko datu-ak Nafarroako Estatistikako Institutuari eskatuko zaizkio. Informazio hori zertarako behar den adie-raziko dute eskatzaileek eta, horrekin batera, fro-gatu egoitza edo helbidea datu garrantzitsua dela kasu horretan.

4. Nafarroako Estatistika Institutuak ematen dituen fitxategiaren kopietan datu hauek agertuko dira bakarrik: izen-abizenak, helbidea, sexua eta jaioteguna.

5. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio-ko organoek Nafarroako Populazioaren Erregistro-ko datuak erabiltzen ahalko dituzte, orobat, Nafa-rrako Estatistikari buruzko ekainaren 27ko 11/1997 Foru Legean ezarritakoaren arabera esta-tistika ofizialak egiteko.

52. artikulua. Konfidentziasuna.

Aurreko artikuluan adierazitako kasuetan izan ezik, Nafarroako Populazioaren Erregistroko datu pertsonalak konfidentzialak dira eta haiek ikusteko Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan xedatutakoari jarraikiko zaio, eta ordezkoko gisa, Herri Administrazioen Arau-bide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erki-deari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legean xedatutakoari.

53. artikulua. Nafarroako Populazioaren Erre-gistroko datuak erabiltzea.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazio-ko organoek titulu honetan adierazitako bideetatik lortu duten informazioa ezin izanen da manipulatu,

ez eta laga ere. Nafarroako Estatistika Institutuari igorritako eskaeran adierazitako eginkizunetarako baizik ez da erabiliko eta eskatutako xedeko lana bukatu ondoren suntsitu beharko da.

54. artikulua. Segurtasun neurriak.

Nafarroako Populazioaren Erregistroko segur-tasun neurriak oinarritzkoak izanen dira, Datu Per-tsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoa garatzeko Erregelamendua onetsi zuen abenduaren 21eko 1720/2007 Errege Dek-retuaren VIII. tituluaren ezarritakoaren arabera.

ERANSKINA

Izena: Nafarroako Populazioaren fitxategia:

a) Azalpena: fitxategi honek udaletako biztan-leen erroldetan eta hauteskunde zentsuan ager-tzen diren datu pertsonal hauek jasotzen ditu: izena, abizenak, helbidea, sexua, jaioteguna eta NANaren zenbakia, edo atzerritarren kasuan, agiri horren ordezkoa. Datuak Estatistikako Institutu Nazionalaren fitxategietatik atera dira.

b) Helburua eta aurreikusitako erabilerak: Nafa-rrako Foru Komunitateko Administrazio-ko organo-en eta Nafarroan egoitza duten datuetako titula-rraren arteko komunikazioa, organoen eskumene-n ondoriozko harreman juridiko-administratiboen esparruan, egoitza edo helbidea jakitea datu garrantzitsua den gaietarako, Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Orga-nikoaren bigarren xedapen gehigarriaren 2. idatz-zatian xedatutakoari jarraikiz.

c) Zein pertsona edo giza-talderen datuak lortu nahi diren: Nafarroako udal guztietako erroldetan eta hauteskunde zentsuan inskribaturik dauden egoiliarak.

d) Datuen jatorria: Estatistikako Institutu Nazio-nala.

e) Datuak biltzeko prozedura: datuen transfe-rentzia fitxategien bidez, Estatistikako Institutu Nazionalak aldian behin kopia eguneratuak ema-nez Nafarroako Estatistika Institutuari.

f) Fitxategiaren oinarritzko egitura eta datuen mota: udaletako biztanleen erroldetan eta hautes-kunde zentsuan inskribatutako herritarren datuak, urtero urtarrilaren 1ean eguneratuak. Informazio hau jasoko da: izena, abizenak, helbidea, sexua, jaioteguna eta NANaren zenbakia, edo atzerrita-rraren kasuan, agiri horren ordezkokoaren zenbakia.

g) Aurreikusten diren datu lagapenak eta datu eskualdaketak hirugarren herrialdeetara: Nafarroa-ko Foru Komunitateko Administrazio-ko organoei, haiek eskatuz gero, beren eskumenak erabiltzeko

datu horiek behar dituzten kasuetarako, eta bakar-bakarrik egoitza edo helbidea jakitea datu garrantzitsua den kasuetan, lege mailako arauetan ezartzen denari jarraikiz. Ez da nazioarteko eskualdaketarik aurreikusi.

h) Administrazio organo arduraduna: Nafarroako Estatistika Institutua.

i) Erregistroko datuak ikusi, zuzendu eta ezabatzeke eta haien aurka egiteko eskubideak fitxategiaren arduradunaren aurrean erabiltzen ahalko dira, hots, Nafarroako Estatistika Institutuan.

j) Segurtasun neurriak eta eskatzen den maila: oinarrizkoak.”

Azken xedapenetan bigarrena. Erregelamenduzko garapena egiteko gaikuntza.

Nafarroako Gobernuari baimena ematen zaio foru lege honetan aurreikusitakoa garatu eta betetzeko behar diren xedapenak emateko.

Azken xedapenetan hirugarrena. Indarra hartzea.

Foru Lege honek 2011ko urtarrilaren 1ean hartuko du indarra.

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Lege proposamena, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duena.

FAMILIA, GAZTERIA, KIROL ETA GIZARTE GAIETAKO BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Batzordeak Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duen Foru Lege proposamenari buruz onetsitako irizpena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu dadin agindu dut, Legebiltzarreko Erregelamenduko 137.3 artikuluan ezarritakoa betez. Proposamen hori 2009ko azaroaren 13ko 113. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

IRIZPENA

Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Batzordeak 2010eko urriaren 8an eta 14an eginiko bileretan onetsia.

**Foru Lege proposamena,
Haurrentzako eta Nerabeentzako
Sustapenari, Laguntzari eta Babesari
buruzko abenduaren 5eko 15/2005
Foru Legea aldatzen duena.**

ZIOEN AZALPENA

Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea onetsi zen adingabeen arazoei aurre egiteko xedearekin, orotariko ikuspegi batetik, gizarteko talderik ahulenetariko bat baita, bai eta haien orotariko garapena bultzatu eta bizi maila duina bermatzen duten ongizaterako politikak garatzeko xedearekin ere.

Foru lege hau indarrean egon den lau urteetan, agerian geratu da beharrezkoa zela legea

aplikatzerakoan detektatutako zenbait hutsune eta gabezia betetzea, bai eta adingabeen eta gaur egungo gizartearen beharrian eta eskakizunetara hobeto egokitutako legezko marko bat eskaintzea ere. Behar hori agerikoa da adopzioaren alorrean.

Adopzioari buruzko arauak onesterakoan, Estatukoak nahiz autonomia erkidegoetakoak, gehien eztabaidatutako gaietako bat izan da adopzio eskatzaileen adinari eman beharreko garrantzia, haien egokitasuna baloratze aldera.

Oro har, adopzioarako gaitasuna Kode Zibilaren 175. artikuluan araututa dago. Xedapen horretan, bi baldintza besterik ez dira ezartzen: adoptatzailea 25 urtetik gorakoa izatea; adopzioa bi ezkontideek egiten dutenean, bietako batek adin hori beteta izatea; eta, betiere, adoptatzaileak adoptatuak baino 14 urte gehiago izatea, gutxienez.

Hala ere, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legearen 74. c) artikuluan ezartzen denez, geriza-gabetasuneko egoeran dauden adingabeen adopzioari dagokionez, arestian aipatutakoaz gain, beharrezkoa da, alde batetik, adoptatzaileen batez besteko adinaren eta adingabe adoptatuaren adinaren arteko aldea ez izatea 45 urte baino gehiagokoa, eta adoptatzaileetariko batek ere ez ditzala izan 60 urte baino gehiago. Baldintza hori Foru Komunitatean bakarrik da aplikatzen, modu orokorrean aurreikusitakoez gain.

Aipatu muga horren ondorioz, adopzio eskaerak, nazio barnekoak nahiz nazioartekoak, automatikoki ukatzen dira, baldin eta eskatzaileek foru legean ezarritako adin mugak gainditzen badituzte. Eskaerei uko egite horrek eragozten du egiaz baloratzea, kasu bakoitzean eta beste inguruabar batzuk kontuan hartuta, zer den adingabearentzat egokiena.

Horrenbestez, eta adina ez dadin izan adopzio eskatzaileen egokitasuna ebaluatzeko garaian automatikoki baztertzen duen faktorea, beharrezkotzat jotzen da aipatu foru legearen 74. c) artikuluan ezarritako muga kentzea eta gainerako irizpideen araberrako ebaluazioa egitea.

Adopzioari buruzko gaur egungo araudian bada hobetu beharreko bigarren alderdi bat; hain zuzen, nazioarteko adopzio eskaerak bi herrialdeetan edo gehiagotan aldi berean aurkeztu ahal izateko aukera, halako moduz non espedienteak aldi berean izapidetu daitezkeen, betiere aukeratutako herrialdeetako batean lehen esleipena egindakoa izapidetzen ari diren gainerako eskabideak bertan behera uzteko baldintzarekin. Zenbait autonomia erkidegotan jada balia daitezkeen aukera horrek ahalbidetzen du adingabeen nazioarteko adopzio prozesuak arinagoak izatea.

Adopzioari buruz egin beharreko hirugarren eta azken urratsa da lege maila duen arau baten bidez ezartzea eskatzaileen egokitasun deklarazioak ebazteko gehieneko epea, bai eta Administrazioak ezinbestekoa den ebazpena eman gabe epe hori igarotzeak izanen dituen ondorioak ere.

Adopzio prozesuei buruzko alderdiez gain, bidezkoa dirudi haurren eta nerabeen betebeharreri buruzko zenbait zehaztapen sartzeari, haiek protagonismo handiagoa izan dezaten, eta, ondorioz, ardurakidetzara handiagoa izan dezaten tolerantzian eta legearen eta gainerako pertsonen eskubideen errespetuan oinarritutako gizarte bat lortze aldera.

Azkenik, foru lege honen bidez sortuko da Nafarroako Adingabearen Kontseilua, Nafarroan adingabeekin lan egiten duten entitate eta elkarteek parte hartzeko foro gisa. Kontseiluaren helburuak honakoak izanen dira: haurrak babestearen arloko proposamenak behatu, aztertu eta egitea, objektibotasuna, profesionaltasuna eta independentzia abiapuntu gisa hartuta.

Artikulu bakarra. Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legearen aldaketak.

Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legeari ondoko aldaketak egin zaizkio: .

Bat. 29. artikuluko 1. idatz-zatiak idazketa hau izanen du:

“Legeria zibilak adingabeei beren guraso, tutore edo zaintzaileekiko ezartzen dizkien betebeharez gain, familia, hezkuntza eta gizarte bizitzan

parte hartzeari dagokionez, betebeharrak hauek izanen dituzte, besteak beste:

a) Nahitaezko hezkuntzan ikastea, horrela beren prestakuntza lortu eta beren nortasuna osoki garatzeko. Ikastetxera joan beharko dute eta bertan bizikidetzarako arauak errespetatu beharko dituzte.

b) Ikasketak egiten dituzten ikastetxeko irakasleak eta gainerako langileak, bai eta ikaskideak ere, errespetatzea.

c) Aitortzen zaizkien eskubideen titulartasunari eta erabilerari dagozkien betebeharrak eta erantzukizunak beren gain hartu eta betetzea.

d) Gizarteko bizikidetzara arauekin bat datorren jarduerara zibiko bat izatea, tolerantzia eta beste pertsonen eskubideen errespetua oinarri.

e) Ingurumena eta kultura ondarea eta ondare historikoa errespetatzea eta hura zaintzen eta hobetzen laguntzea.

f) Jabari publikoko ondasunak eta, bereziki, hiri-ondarea errespetatzea.”

Bi. 74. artikuluko c) letra indarrrik gabe utzi da.

Hiru. 79. artikulua testu hau izanen du:

“79. artikulua. Nazioarteko adopzioa.

Oro har, ez da izapidetzeko onartuko nazioarteko adopzioeko eskabide bat baino gehiago.

Salbuespenez, atzerrian adingabea adoptatzeko prozesua errazte aldera, nazioarteko adopzioeko beste eskabide bat izapidetzea onartu ahal da beste herrialde batean baldin eta, lehen herrialdean espediente sartzu zenetik hiru urte iraganda, ez bada adingabe bat esleitu eskatzaileei egozterik ez dagoen arrazoiak direla eta.

Nazioarteko adopzioeko egokitasunari buruzko bigarren ziurtagiria jasotzeko, norberaren nahiz familiaren egoeraren berrazterketa egin beharko da alde aurretik.

Nazioarteko adopzioeko bigarren eskabidea egiten denean, izapidetze bikoitza dagoela jakinarazi beharko zaio adopzioa eskatu zaion bigarren herrialdeari.

Nazioarteko adopzioeko bi eskabide aldi berean izapidetzen baldin badira eta Foru Komunitateko Administrazioak adostasuna ematen badio bi herrialdeetako batetik heldu den adingabe bat esleitzeari, interesdunei entzunaldia eman ondotik, ebazpen bidez aginduko da izapidetzen ari den beste eskabidearen administrazio-espediente artxibatzeko.”

Lau. 81. artikulua testu hau izanen du:

“81. artikulua. Egokitasunaren deklarazioa.

Eskatzaileek elkarrizketa batzuk egin beharko dituzte Foru Komunitateko administrazio organo eskudunak hautatzen dituen teknikariek, adoptatzeko egokitasun psikologiko eta sozialik ote duten erabakitze. Erregelamendu bidez, elkarrizketa horien kopurua eta ezaugarriak zehaztuko dira.

Egokitasunik eza deklaratu gero, horretarako zergatikoak aipatu beharko dira.

Egokitasun deklarazioa zortzi hilabeteko epean eman eta jakinaraziko da, adopzio eskabidea eta harekin nahitaez aurkeztu beharreko dokumentazio guztia familiaren arloko eskumena duen zuzendaritza nagusiaren erregistroan edo Herri-administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeko 38.4 artikuluan aurreikusitako edozein erregistroan edo tokitan sartzen denetik zenbatzen hasita. Epe hori ebazpen espresa eman eta jakinarazi gabe iraganez gero, onartutzat emanen da egokitasun deklarazioaren eskabidea. Egokitasun edo ezegokitasun deklarazioei buruzko ebazpen espres nahiz ustezkoen aurrean, interesdunek haien aurka egin ahalko dute jurisdikzio zibilean, alde aurretik inolako administrazio erreklamaziorik aurkeztu gabe.

Herri-administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeko 42. artikuluan ezarritako kasuan eta moduan bertan behera utzi eta luzatu ahalko da ebazpena emateko eta jakinarazteko legeak ezartzen duen gehieneko epea.

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, ebazpen arrazoitu bidez, alde baterako eten ahalko du nazioarteko adopzioen espediente berrien izapidetzea herrialde jaki baterako, baldin eta heinik ez badago edo heinik eza aurreikusten bada dagoeneko izapidetzen ari diren adopzioen kopuruaren eta hartan egiten diren esleipenen artean, eta espediente kopurua mugatu behar baldin bada espedienteak izapidetu ahal izateko.

Horretarako arrazoi objektiboak baldin badaude, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, ebazpen arrazoitu bidez, nazioarteko adopzio eskabideen aurkezpena itxi ahalko du, edo aurrerago berriz ireki.

Arestiko idatz-zatian ezarritako supostuetan, ebazpena interesdunei jakinarazi beharko zaie.”

Bost. 82. artikulua testu hau izanen du:

“1. Nafarroako Adopzioen Erregistroa sortu da.

2. Nafarroako Adopzioen Erregistroaren araudia erregelamendu bidez garatuko da.”

Sei. VIII. titulua sartu da, honako izenburua izanen duena: “Nafarroako Adingabearen Kontseilua.”

“109. artikulua. Sorrera.

1. Nafarroako Adingabearen Kontseilua sortu da, haurren eta nerabeen sustapen, arreta eta babesaren arloan aholkularitza, parte-hartze eta kontsultarako eginkizunak dituen organo kolegiatu gisa.

2. Funtzionamenduaren ondoriotarako, Nafarroako Adingabearen Kontseilua atxikiko zaio adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuari.

110. artikulua. Eginkizunak

1. Nafarroako Adingabearen Kontseiluak honako eginkizun hauek izanen ditu:

A) Aholku emanen du, aginduzko txosten ez lotesleen bidez, ondokoei buruz:

a) Adingabeen babesa arautzeko foru lege aurreproiektuak eta xedapen orokorren proiektuak.

b) Adingabeen babesari eta arretari buruzko planak eta programak.

c) Adingabeen babesaren arloko jarduketan urteko programa eta kasuko urteko oroitidazkia.

B) Kontsulta organoa izanen da eta txostenak egiten ditu Nafarroako Gobernuak edota haren departamentuek egiten dizkieten galdeei buruz.

C) Parte-hartze eginkizunak, toki entitateek eta gizarte erakundeek egiten dizkieten proposamenen eta ekimenen eztabaidaren bidez, adingabeekin zerikusia duten gaien inguruan:

a) Adingabeen babesarekin zerikusia duten planak, programak edo neurriak.

b) Adingabeekin zerikusia duten ikerketa programak, kongresuak, mintegiak edo antzekoak.

c) Legezko eta erregelamenduzko xedapenek zehazki esleitzen dizkieten gaiak.

2. Nafarroako Adingabearen Kontseiluak txostenak eskatu ahalko dizkie Nafarroako Gobernuko departamentuei eta Nafarroako Arartekoari, adingabeen eskubideen defentsaren eta babesaren arloan dituzten eginkizunak bete ahal izateko.

111. artikulua.- Antolaketa.

1. Kontseilua eratzen denetik sei hilabeteko epean edo foru lege honek indarra hartzen duenetik gehienez ere bederatzi hilabeteko epean, Nafarroako Adingabearen Kontseiluko Osoko Bilkurak, lehendakariak proposatuta, bere antolakuntza eta funtzionamenduaren Erregelamendua onetsiko du.

2. Dituen eginkizunak bete ahal izateko, Kontseiluak baliabide materiak eta giza baliabide nahi-koak izanen ditu. Baliabide horiek adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuak emanen dizkio.

3. Kontseiluak batzordeak eratu ahalko ditu, haren antolamendu eta funtzionamenduari buruzko erregelamenduak xedatzen duenari jarraikiz.

112. artikulua. Kontseiluaren osaketa.

1. Gobernu Kontseiluak kide hauek izanen ditu, gutxienez:

a) Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko kontseilaria, Kontseiluko lehendakaria izanen dena.

b) Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko bi ordezkari. Horietako bat Kontseiluko lehendakariordea izanen da.

Lehendakariordeak lehendakariaren ordez arituko da hura kanpoan dagoenean, edo gaixo, edo haren postua aldi baterako hutsik dagoenean. Halaber, lehendakariak esleitzen dizkion edo erregelamendu bidez ezartzen diren eginkizunak izanen ditu.

c) Adingabeen babesarekin eta arretarekin lotura zuzena duen departamentu bakoitzeko ordezkari bat, zuzendari nagusiaren maila izanen duena.

d) Gehienez ere sei ordezkari, bat entitate bakoitzeko, Nafarroako Gobernuaren kasuko erregistroan inskribatuta dauden eta adingabeen babesaren eta arretaren arloan diharduten erakunde edo elkarte nagusietakoak.

e) Gehienez ere sei ordezkari, bat entitate bakoitzeko, kasuko administrazio erregistroetan inskribaturik dauden eta adingabeen eskubideak defendatzeko eratutako elkarteetakoak.

f) Nafarroako Udalen eta Kontzejuen Federazio-ko lau ordezkari, zeinetatik hiruk, gutxienez, izanen baitute hautapen bidezko karguaren izaera.

2. Kontseiluko idazkariak zuzenbidean lizentziaduna eta adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko funtzionarioa izan behar du, eta hitzarekin baina botorik gabe jardunen du.

3. Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko kontseilariak izendatuko ditu kontseilukideak, lau urtetako. Ordezkatutako erakundeen proposamenei, halakorik egiten badute, jaramon egingo zaie."

Xedapen gehigarria. Baliabide tekniko eta ekonomikoak.

Nafarroako Gobernuak beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide teknikoak jarriko ditu adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuaren eskura, adopzio eskaera egiten dutenen egokitasunari buruzko eskabideen izapidetzea eta ebazpena arintzea ahalbidetze aldera.

Xedapen gehigarria. Nafarroako Adingabearen Kontseilua eratzea.

Adingabeen babesaren arloan eskuduna den kontseilariak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu Nafarroako Adingabearen Kontseilua foru lege hau indarrean sartu eta bi hilabeteko epean eratu dadin.

Xedapen gehigarri berria. Laguntza-jarduerak.

Nafarroako Gobernuak laguntza-jardueren abian jartzea arautuko du, hobeki arduratze aldera adingabearen dolu-prozesuaz eta jatorriaren bilaketako aholkularitzaz eta bitartekaritzaz.

Xedapen gehigarri berria. Prestakuntza arloko jarduerak.

Kasuko departamentuak adopzioari buruzko prestakuntza-jarduerak taxutuko ditu, adoptatzaileei zuzenduak; prestakuntza-lan horrek pertsona adoptatuaren erronka eta beharizan berariazkoak izanen ditu ardatz."

Xedapen gehigarri berria. Hezkuntza arloko langileen prestakuntza.

Nafarroako Gobernuak, Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Departamentuaren eta Hezkuntza Departamentuaren arteko lankidetzaren bidez, neurriak abiaraziko ditu hezkuntza arloko langileek prestakuntza berariazkoa izan dezaten eta sentsibilizatu daitezten adopzioaren inguruko berariazko beharrei buruz, sendotze aldera, horrela, familia-eredu guztiekiko inklusiboa eta begirunetsua den eskola bat.

Xedapen gehigarri berria. Lankidetzaren hitzarmenak sinatzea.

Sei hilabeteko epean, lankidetzaren hitzarmenak sinatuko dira entitate publikoekin eta familia adoptatzaileak eta pertsona adoptatuak ordezkatzan dituzten elkarrekin, familien eta profesionalen prestakuntza sistematizatzeke.

Xedapen gehigarri berria. Erregelamendu bidezko garapena.

Bi hilabeteko epean, departamentu eskudunak arautuko ditu foru lege honetan zehazturiko baldintza eta ezaugarriak.

Lehen xedapen iragankorra. Ebatzi gabeko espedienteak.

Duela bi hilabete baino lehenago aurkeztutako egokitasun deklarazioak, ebatzi gabe badaude foru lege hau indarrean sartzen denean, gutxienez ere sei hilabeteko epean ebatziko dira. Epe hori iraganda, ulertuko da eskatzaileak egokitzat jo direla.

Adopzio espedienteek lehengo legediak aitorzen dizkien ondorioekin irauten dute, eta hori ez

da oztopo izanen foru lege honetan ezarritako prozedura baliatuta egin ahal izateko, baldin eta bertan ezarritako baldintzak betetzen badira.

Xedapen indargabetzailea. Indarrrik gabe geldituko dira foru lege honi kontra egiten dioten maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak.

Azken xedapena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

Foru Lege proposamena, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa.

OSASUN BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENA

Osasun Batzordeak Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzko Foru Lege proposamenari buruz onetsitako irizpena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut, Legebiltzarreko Erregelamenduko 137.3 artikuluan ezarritakoa betez. Proposamen hori 2010eko martxoaren 18ko 26. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

IRIZPENA

Osasun Batzordeak 2010eko urriaren 6an eta 14an eginiko bileretan onetsia.

Foru Lege proposamena, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa

ZIOEN AZALPENA

I

Osasun laguntzako sistemen aurrean pertsonen —erabiltzaile nahiz gaixo— dituzten eskakizunak, beharrak eta itxaropenak pixkanaka aldatzen joan dira. Bilakaera hori, izan ere, kokatu behar da pertsonen autonomian eta haien eskubideen bieztapenean oinarrituriko eredu bat sustatzen duen aldaketa sozialeko testuinguru zabalago batean. Pertsonen osasunaren arloan dauzkaten eskubi-

deak, horrela, giza eskubideen beste adierazpide bat dira, eta eskubide horiek aitortzea askatasunak osasun-harremanen esparru zehatzean duen proiektio bat besterik ez da, ulertuta askatasuna antolamendu juridikoaren goreneko balio bat dela, bai eta pertsonaren duintasunarekiko eta haren nortasunaren garapen librearekiko errespetuaren agerpen bat ere. Adierazi beharra dago duintasuna pertsonak berezko duen balio espiritual eta moral bat dela, bereziki adierazten dena norberaren bizitzaren autodeterminazio kontziente eta arduratsuan.

Mendebaldeko gizartearen ingurune kulturean, osasun lanbideen jarduera eta medikuntza-lana iragan dira eredu paternalista batetik —ongintzaren printzipio etikoan oinarrituriko harreman-sistema batekin— funtsean pertsonaren autonomia-printzipioan bermatzen den beste eredu batera, non profesionalek beren irizpide profesionala gaixoaren borondatearen menpe edo haren baldintzapean jartzen baitute, gaixoa bera baita laguntza-prozesuaren protagonista eta ardurakidea.

XX. mendearen bigarren erdian zehar, nazioarteko erakunde ugari, bai eta haien menpeko organismo eta erakundeek ere, eskubideei buruzko deklarazio-agiriak argitaratu izan dituzte, eraginkortasun juridiko ez beti berdinarekin. Nolanahi ere, agiri horietan pertsonen osasun arloan parte hartzeko eta hartan ardurakide izateko borondate argia izan dezaten sustatu nahi izan da. Bereziki nabarmendu beharra dago gaixoen borondatearen autonomiarekiko errespetua, haiengan eragina duten osasun jarduera guztietan.

Gaixoen eskubideak harreman kliniko eta laguntzazkoen oinarritzko ardatz gisa egituratu dira, eta haien substratua dira. Deklarazio horiek isla argia izan dute osasun arloko arauetan, nazioartean nahiz nazioan, bai eta arau horien jurisprudentziaren bidezko interpretazioan ere.

Nazioarteko esparruan, honakoak aipa daitezke nabarmentzeko moduko arau gisa: Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa; Giza Eskubideak eta Oinarritzko Libertateak Babesteari buruzko 1950eko azaroaren 4ko Hitzarmena; Europako Gutun Soziala, 1961eko urriaren 18koa; eta, azkenik, Eskubide Zibil eta Politikoei buruzko Nazioarteko Hitzarmena, 1966ko abenduaren 16koa. Nabarmentzekoa da, gaixoarekiko errespetuaren eta babesaren joera modernoaren hastapen gisa berebiziko garrantzia izan baitzuen, Giza Eskubideak eta Gizakiaren Duintasuna Biologiaren eta Medizinen Aplikazioetatik Babesteko Europako Kontseiluen Hitzarmena, 1997ko apirilaren 4an sinatutakoa eta Espainian 2000ko urtarrilaren 1ean indarra hartu zuena.

Halaber, nabarmentzekoak dira Europar Batauneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna, Lisboako Itunera eta lehenago uztailaren 30eko 1/2008 Lege Organikoaren bidez gure antolamendu juridikora ekarritakoa; Europako Gaixoen Eskubideak Sustatzeari buruzko Deklarazioa, 1994koa; eta 2002ko azaroko Gaixoen Eskubideei buruzko Europako Gutunaren oinarritzko dokumentua, zeinak gaixoen eskubideei buruzko hamalau printzipio zehaztu baititu, erreferentzia bat izan daitezen osasun sistema nazionalak harmonizatzeko, herriarren eskubideak babeste aldera.

II

Espainiako Konstituzioak, 43. artikuluan, osasun babesaren eskubidea aitortzen du, eta orobat ezartzen du botere publikoei dagokiela, prebentziko neurrien eta beharrezkoak diren zerbitzu eta prestazioen bidez, osasun publikoa antolatu eta zaintzea. Konstituzioaren VIII. tituluak Estatuaren lurralde-antolamendu berri bat diseinatu zuen, zeinak bidea ematen baitzuen autonomia erkidegoek osasunaren arloko eskumenak izateko. Halaber, Estatuaren eskuetan uzten zuen oinarri horiek erregulatzea eta koordinazio orokorra egitea.

Osasunari buruzko apirilaren 25eko 14/1986 Legeak herritarren eskubideen arloko konstituzio-aurreikuspenak garatu zituen, dauden osasun administrazio publikoei dagokienez. Halaber, herritarren betebeharrak ere erregulatu zituen, osasun sistemako erakunde eta organismoek dagokienez. Eskubide eta betebeharrak horiek Gaixoaren autono-

mia eta informazio nahiz agiri klinikoaren alorreko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen bitartez modulatu eta zabaldu dira.

Nabarmentzekoak dira, halaber, Osasun Sistema Nazionalaren Kohesioari eta Kalitateari buruzko maiatzaren 28ko 16/2003 Legeak prestazioen alorrean eginiko ekarpenak.

Estatuko aipatutako legedia garatzeko, zenbait foru lege onetsi dira. Osasunari buruzko azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legeko 3. artikulua, zeina maiatzaren 25eko 2/2000 Foru Legearen bitartez aldatu baitzen, ezartzen du Nafarroan bizi diren herritar guztiak, haien legezko egoera edo administrazio egoera edozein dela ere, Foru Komunitatearen esparruko osasun laguntzarako eskubidearen titularrak direla.

Gero, zenbait foru arauen bitartez, beste eskubide batzuk sartu dira Nafarroako Foru Komunitatean. Horien artean, bereziki nabarmentzekoa da pertsona bakoitzak bere osasunari buruz erabakitzeke duen eskubidea, Biziaren gaineko aurretiazko borondateak egiteko eta informazioa eta agiri klinikoak eskuratzeko eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 11/2002 Foru Legean islatutakoa, eta programatutako osasun laguntza espezializatua, ez larrialdikoa, jasotzeko gehieneko aldien ezarpena, hain zuzen ere Osasun Laguntza Espezializatuko Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean jasotakoa.

III

Estatuko eta foru erkidegoko legedi hori erreferentzia gisa hartuta, foru lege honek pertsonen osasunaren arloan dituzten eskubideak arautzen ditu, honako helburuarekin: haien edukia antolatu, gaurkotu eta zabaltzea; halaber, gaixoen eskubideen ikuspegi sakontzea, eta zenbait tresna ezartzea, herritarrek, banaka edo taldeka, protagonista izan daitezen osasungintzaren arloko erabakiak hartzeko prozesuan, hala osasun publikoaren arloan, nola banakako osasun laguntzaren arloan. Arauak gaixoei bidea eman behar die ez soilik hobeki ezagutzeko beren eskubideak eta betebeharrak, baita haietaz baliatu ahal izateko ere, halako moduz non areagotu egingen baita herritarren eta osasungintzaren arloko profesionalen eguneroko lanaren segurtasun juridikoa.

Helburu horiek erdiesteko, foru legeak osasunaren arloan pertsonen dauzkaten eskubideak definitzeaz gainera, tresna batzuk ezartzen ditu herritarrek protagonista izan daitezen osasunaren arloari buruzko erabakietan eta beren gaixotasun prozesuaren kudeaketan. Hala eta guztiz ere,

herritarrek banakako osasunaren eta osasun kolektiboaren arloko beren ardurak ezagutu behar dituzte eta bere ere egin behar dituzte. Hori dela eta, foru legeak pertsonak zenbait arlotan dituzten betebeharrak zehazten ditu: bere osasunaren zaintza, osasun zerbitzuen erabilera egokia eta osasun arloko profesionalekiko eta beste erabil-tzaile batzuekiko errespetua.

Bestalde, foru legeak osasunaren arloan lan egiten duten osasun profesionalen eskubideak eta betebeharrak ere modu sistematikoan arautzen ditu.

Oro har, aipatutako estatu-legeek eta foru lege-diak berak oinarri gisa ezarririkoen bilduma siste-matizatu bat da, baina beste eskubide batzuk ere gehitu dira.

Hartara, gaixoen eta profesionalen eskubideak eta betebeharrak definituz, foru legeak harreman-terako marko seguru eta orekatua ezartzen du, hain zuzen ere harreman kliniko-laguntzazkoen arloan konfiantza legitimoa sorraraziko duena. Izan ere, harreman horretako aldeek elkarri duinta-suna, gaitasunak eta ardurak aitortzen dizkiote.

Norberaren eskubideez eta betebeharez modu arduratsuan baliatzea, konfiantzako esparru bate-an, beharrezko baldintza bat da pertsonen osasu-na mantentzeko eta hobetzeko eta osasun siste-maren funtzionamendu egokia ziurtatzeko.

IV

Foru legeak, gizarte-bazterkeria jasateko arris-kuan dauden kolektiboek dagokienez, halakoak baitira esaterako gutxiengo etnikoak edo dauzka-ten ezaugarri bereziengatik sentiberenak edo ahu-lenak diren taldeak, araupetze zehatza dakar, haiei babes berezia emateko. Honako kolektiboak jaso dira: ezgaituak, gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak, prozesu terminalak dituzten gaixoak, transexualak, atzerriko herritarrak eta, bereziki, gaixo mentalak.

V

Foru legeak 86 artikulua dauzka, eta hamaika titulutan egituratuta dago: atariko bat eta beste hamar. Gainera, xedapen gehigarri bat, xedapen indargabetzaile bat eta amaierako bi xedapen dauzka.

Foru legearen atariko tituluak xedea eta aplika-zio esparrua ezartzen ditu, bai eta oinarri dituen printzipio orokorrak ere, osasun publikoari dagoki-enez zein osasun laguntzaren esparruari dagoki-enez.

Pertsonen osasunaren arloan dituzten eskubi-deak zabal garatzen dira foru legean, I. tituluan.

I. tituluak hiru kapitulu dauzka:

I. kapituluak, osasun publikoaren arrazoiak direla medio pertsonengan izan daitezkeen inter-bentzio publikoak jasotzen dira, bai eta pertsona horien eskubideen bermea ere. Halaber, osasun publikoaren kontzeptu berri baterako oinarri batzuk ezartzen dira.

II. kapituluak ezartzen da zein diren osasun laguntza publikorako eskubidearen titularrak .

III. kapituluak osasun zerbitzuekin lotutako eskubideak arautzen ditu. Esate baterako: osasun laguntzarako eskubidea; osasun arloko profesio-nalak libreki hautatzeko eskubidea; bigarren iritzi medikorako eskubidea; osasun laguntzarako esku-bidea, gehienezko berandutza-aldi batzuekin; sen-dagaiak lortzeko eskubidea eta lagundua izateko eskubidea; eta askatasun ideologiko, erlijioso eta kultukorako eskubidea. Halaber, giza kalitate eta kalitate zientifiko oneko osasun laguntzarako esku-bidea jasotzen du.

Kolektibo ahulenen eskubideak zehatz-mehatz eta berariaz jasota ageri dira II. tituluan.

III. tituluan, intimitaterako eta konfidentziasu-nerako eskubideak ageri dira jasota, eta nabar-mentzen da osasunari eta datu genetikoei buruzko -eta datu pertsonalei eta osasun laguntzaren arlo-an garrantzi berezia duten alderdiei buruzko- infor-mazioaren konfidentziasunak behar duen erres-petua. Era berean, konfidentziasunerako eskubideak dauzkan salbuespenak jasotzen dira.

IV. tituluan, zeina hiru kapitulutan baitago egitu-ratuta, osasun informaziorako eskubidea arautzen da. I. kapituluak informazio orokorra eta II. kapitu-luan laguntzari buruzko informazioa -osasun laguntzarako prozesu zehatz bati dagokionez-jasotzen dira. III. kapituluak, azkenik, parte-hartze-rako eskubidea jasotzen da.

V. tituluan borondatearen autonomiari buruzko eskubideak jasotzen dira.

Hiru kapitulutan dago egituratuta.

I. kapituluak, hautatzeko eta baimen informatu-ari buruzko askatasuna arautzen da, ulertuta askatasun hori sendagilearen eta gaixoareneko arteko komunikazio- eta informazio-prozesu bat dela, zein-ak helburu baitu gaixoak diagnosi- nahiz terapia-prozedurari buruz libreki erabakitzeko eskubidea, balizko arrisku, onura eta aukerak ezagutu ondo-ren.

II. kapituluak gaixoei beren borondateak aurrez adierazteko eskubidea jasotzen du; horretarako, gaixoei ahalmena ematen zaie jaso nahi duten osasun laguntzan parte hartzeko, baldin eta osasun-inguruabarrak direla medio beren kasa erabakitzeko modurik ez badute, betiere bizitzarekiko eta pertsonaren duintasunarekiko errespeturik handienarekin.

III. kapituluak ikerketarekin eta esperimenduzientifikoarekin loturiko eskubideak jasotzen ditu.

VI. kapituluak osasunari buruzko dokumentazioaren arloko eskubideak aipatzen ditu. Bi kapitulu dauzka: I. kapituluak historia klinikoari buruzkoa da, hura osasunari buruzko dokumentazioaren eta osasun laguntzaren arloko elementu nagusitzat harturik. Haren edukia, tratamenduari, jabetzari, zaintzari, sarbideari eta erabilerari buruzko alderdi batzuk arautzen ditu. II. kapituluak bestelako dokumentazio klinikoari buruzkoa da.

VII. tituluak pertsonen osasunaren arloan dauzkaten betebeharrak arautzen ditu. Betebehar horien artean honakoak daude: gaixoei, haiek laguntzen dituztenei eta osasun-etxe, -zerbitzu eta -establezimenduetan lan egiten duten langileei zoz zaien errespetuari eustea; pertsonen osasun baliabideen erabilera egokia dela-eta dauzkaten betebeharrak: instalazioak eta osasun ekipamenduak zaintzeko betebeharrak, eta haiek modu egokian eta arduraz erabiltzea; pertsonen beren osasunarekiko dituzten betebeharrak, eta osasun agintariei laguntza emateko betebeharrak, gaixotasunen prebentzioari eta beren osasun egoerari dagokienez.

VIII. tituluak, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen eskubideak arautzen dira. Besteak beste, honakoak arautzen dira: beren eginkizunak betetzeari dagokionez, ohorerako eta prestigio profesionalerako eskubidea; segurtasunerako eta osotasun fisiko eta moralerako eskubidea; beren osasuna lanetik eratorritako arriskuetatik egoki babesteko eskubidea; autonomia zientifiko eta teknikorako eskubidea, beren eginkizunetan ari direla; eta kontzientzia eragozpenerako eskubidea.

IX. tituluak, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen betebeharrak arautzen dira. Betebehar horien artean, honakoak ageri dira: gaixoei eta erabiltzaileei osasun laguntza egokia ematekoa; gaixoei libreaki eta boluntarioi hartutako erabakiak errespetatzekoa; informazioarako eta dokumentazio klinikorako betebeharrak betetzekoa; eta jardura profesionala dela-eta isilekotasuna gordetzekoa.

Foru legearen azken tituluak, X. tituluak, foru lege honen edukia dela-eta aplikatzekoa den zehapen araubidea arautzen du.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua. Foru legearen xedea.

Honakoak dira foru lege honen xedeak:

1. Osasuna dela eta, pertsonen eskubideak eta betebeharrak bete daitezzen arautu eta sustatzea.

2. Nafarroako osasun sistema publikoan lanean diharduten profesionalen eskubideak eta betebeharrak bete daitezzen arautu eta sustatzea.

3. Irizpide orokorrak zehaztea, eraginkortasun handiagoa lortzeko, eta haiek babestera eta ziurtatzera zuzendutako neurri administratiboen esparrua ezartzea; neurri horiek administrazio publikoentzako kudeaketarako irizpidetan gauzatu behar dira.

2. artikulua. Aplikazio eremua.

1. Foru lege honen aplikazio-esparruak 11. artikuluan aipatzen diren pertsona guztiak hartzen ditu. Gizartearen ikuspuntutik ahulak diren pertsonen edo kolektiboen kasuan, egoera hori eragiten duten determinante sozialak gutxitzeko neurriak hartu behar dira.

2. Foru Lege hau Nafarroako Foru Komunitatean dauden osasun-zentro, zerbitzu edo establezimendu publiko nahiz itundu guztietan izanen da aplikatzekoa, eta haien zerbitzuan lan egiten duten profesional guztiei.

3. Halaber, Nafarroan garatzen den osasun jardura orotan da aplikatzekoa, dela osasuna sustatzekoa, prebentziokoa, laguntzakoa edo ikerketa zientifikoaren arlokoa.

3. artikulua. Foru lege honen printzipio orokorrak.

Pertsonen Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren arloan dauzkaten eskubideak eta betebeharrak honako printzipio orokor hauetan oinarritzen dira:

1. Berdintasuna izatea eskueran dauden osasun-zerbitzu guztietarako eta osasun arloko profesionalentzako sarbidean, eta osasun egoera bakoitzari dagozkion osasun laguntza eta zainketak jasotzean, egoera pertsonalarengatik inongo bazterketarik eragin gabe.

Ildatz-zati berria. Irisgarritasun unibertsala. Inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek zein objektuek, tresnek, bitartekoek

eta gailuek bete behar duten baldintza, pertsona orok ulertu eta erabiltzeko modukoak izateko, segurtasun eta erosotasun egoeran eta ahalik eta autonomia eta naturaltasun handienaz betiere. Printzipio honek ororentzako diseinua estrategia du abiapuntu, eta ulertzen da hori ez dela eragozpen izanen erabaki beharrekoak diren arrazoizko egokitzapenak egiteko.

Idatz-zati berria. Ororentzako diseinua. Erabiltzekoak diren osasun-zerbitzuen eta instalazioen multzoa, ahal dela, ahalik eta pertsona gehienek erabiltzeko moduan pentsatu edo proiektatu behar dira hasiera batetik.

2. Pertsonen duintasunarekiko eta haien balio moral eta kulturekiko errespetua, bai eta haien sinesmen erlijioso eta filosofikoekiko errespetua ere. Ez da inor baztertuko jaioleku, etnia, arraza, sexu, erlijio, iritzi nahiz bestelako inguruabar edo egoera pertsonalengatik.

3. Pertsonak ere arduratzea eta parte hartzea prestazioen eta baliabideen erabilera egokian, eta osasun-zentro eta -zerbitzuetako profesionalak eta antolamendu- nahiz funtzionamendu-arauak errespetatzea.

4. Pertsonak parte hartzea beren osasunarekin loturiko osasun jardueretan.

5. Gaixoaren borondatearen autonomia errespetatzea.

6. Informazioaren eta dokumentazio klinikoaren bermea.

7. Osasun zerbitzuen eta osasun prestazioen kalitatea eta segurtasuna.

8. Osasunaren arloko politikaren formulazioan eta haren betearazpenaren gaineko kontrolean parte hartzea.

9. Pertsonak osasuna dela-eta daukaten interesa sustatzea, informazio egokia emanaz eta osasunari buruzko heziketa gehiago emanaz.

4. artikulua. Osasun publikoaren esparruko eskubide orokorrak.

Nafarroako Foru Komunitatean bizilekua duten pertsonen, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz, osasun publikoaren arloko eskubide orokor hauek aitortuko zaizkie:

1. Osasuna sustatzeko eta gaixotasunaren prebentziorako neurrietarako eskubidea, bai eta osasunaren arloko heziketa-ekintzetarako eskubidea ere.

Idatz-zati berria. Osasuna garatzeko ekintzak lehenetsunez osasunaren sustapenera eta gaixotasunak prebenitzera orientatuta egotea, bai osasun erakundeek ekintzetan, bai osasunaren gaineko gai determinagarrietan jarduten duten gainerako administrazioen ekintzetan; esate baterako, osasun ekintzak, gizarte ongizatekoak, etxebizitzakoak edo ingurumenekoak, besteak beste.

Idatz-zati berria. Osasuna dimentsio psikologiko eta soziala dituen fenomeno baten gisara hartzea osasunaren arloko politikak formulatzerakoan, bai eta zerbitzuak antolatzerakoan ere, osasunaren sektoreaz bestelako sektoreek osasuna hobetzeko egiten dituzten ekintzak jasoz, eta osasunaren sektorearekin koordinatzea.

2. Osasuna sustatzeko eta osasun publikorako arrisku kolektiboen aurka babestuta egoteko neurrietarako eskubidea, bereziki transmititzekoak diren gaixotasunen esparruan, elikagaien segurtasunaren arloan, lan osasunean eta ingurumenaren arloko sanitatean.

3. Informazio epidemiologikorako eta prebentziorako programei eta ekintzei buruzko informaziorako eskubidea.

4. Osasun arazo zehatzei buruzko ezagutza egokia edukitzeko eskubidea, baldin eta norberaren osasunerako arriskutsuak badira, eta eskubidea, era berean, zabaltzen den informazioa zabal dadin modu egiazkoan, ulergarrian eta osasuna babesteko egokia den moduan.

5. Eskubidea, batez ere elkarten bitartez, artikulatu honetan ezarritako eskubideak eraginkor egiteko eta babesteko interes orokorreko jarduerak egin daitezten, politikak, planak eta osasun publikoaren arloko kudeaketak babesteko eta haietan parte hartzeko jarduerak eginez. Eskubide hori honakoetan zehatz daiteke:

a) Osasun agintariekin elkarrizketa publikoa izateko eskubidea, osasun publikoko programak garatzeko.

b) Foru lege honetan aitorturiko eskubideekiko errespetuari buruzko auditoriak egiteko eskubidea, Osasun Administrazioaren arloko osasun publikoko jardueretan.

c) Osasuna babesteari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, modu ulergarrian, egiazkoan eta osasuna babesteko egokia den moduan. Informazio hori ezagutza zientifikoan oinarritu beharko da, eta betiere Osasun Administrazioaren ardurapean.

5. artikulua. Osasun laguntzaren esparruko eskubide orokorrak.

Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren erabiltzaileei, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz, osasun laguntzaren arloko honako eskubide orokorrak aitortuko zaizkie:

1. Osasun laguntza integral eta jarraiturako eskubidea, laguntza maila desberdinetan, Nafarroako osasun zerbitzuen zorroan ezarritakoari jarraituz. Osasun laguntzarako eskubidea berdintasun efektiboko baldintzetan ziurtatuko da, betiere nortasuna, duintasuna eta intimitatea guztiz errespetatuz, eta sexu, arraza, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein inguruabar edo egoera pertsonal zein sozialengatik inongo bereizkeriarik egin gabe.

2. Kasuan kasuko osasun prestazioak eskuratzeko eta lortzeko eskubidea, legez ezarritako baldintzetan, osasun-egoera babestu, zaindu edo lehengoratzeko xedez.

3. Zein osasun-zerbitzutara jo dezaketen eta horiek erabiltzeko behar diren baldintzez informazio egoki eta ulergarria lortzeko eskubidea.

4. Nafarroako osasun zerbitzuen zorroan bildutako tekniken, teknologien edo prozeduren multzoa jasotzeko eskubidea, ahal dela Nafarroako Foru Komunitateko zentro eta zerbitzu publikoetan.

5. Fakultatiboa eta zentroa libreki hautatzeko eskubidea, foru lege honetan eta une bakoitzean indarra duen araudiaren arabera.

6. Norberaren osasun egoerari buruzko eta kasuko laguntza-prozesuan aplikatu daitezkeen teknika diagnostikoetarako, terapeutikoetarako eta farmakologikoetarako aukerei buruzko informazio irisgarri, ulergarri, nahikoa eta egokia jasotzeko eskubidea.

7. Norberarengan eragina duten erabaki terapeutikoak hartzen modu aktiboan eta informatuan parte hartzeko, eta, kasua bada, erabakitze eskubidea; bereziki, ebidentzia zientifikoan oinarrituriko tratamendu-aukera bat baino gehiago dagoen kasuetan.

8. Eskubidea norberaren baimena eska dadin eta norberaren borondatea errespetatu dadin, foru lege honetan eta arau indardunetan ezarritakoari jarraituz, gaixoaren erabakiaren autonomia ziurtatu behar den osasun jarduera guzti-guztietan; bereziki, formalizatutako aurretiazko borondateei dagokienez.

9. Medikuntzaren arloko langileak esleituak izateko eskubidea, betiere gaixorentzat identifikatuta egonen direnak. Izan ere, langile horiek gaixoaren mintzakide nagusiak izanen dira laguntza-taldea-

rekiko harremanetan, eta informazio eta, kasua bada, parte hartzeko eskubideak ziurtatzearen ardura hartuko dute. Erizaintzako langileak ere esleituko dira, bidezkoa den kasuetan.

10. Osasun laguntza jasotzeko eskubidea gehieneko epe jakin batean; eta, berandutze kasuetan, berme-sistema bat aplikatzeko eskubidea.

11. Norberaren prozesuan bigarren iritzi fakultatiboa lortzeko eskubidea, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoaren arabera.

12. Parte hartzeko eta iritzia izateko eskubideak betearazteko eskubidea, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan jasotako aurreikuspenekin bat.

13. Norberaren historia klinikoan jasotako datu, dokumentu eta txostenak eskuratzeko eskubidea, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

Idatz-zati berria. Tratu gizatiarra, errespetuzkoa eta baldintza pertsonalei eta ulermenezkoei egokitutakoa jasotzeko eskubidea.

ta Idatz-zati berria. Aplikatzen zaizkien pronostiko- eta diagnostiko-prozedurak eta prozedura terapeutikoak irakaskuntza-, prestakuntza- edo ikerketa-proiektu baterako erabiltzen badira, horri buruz ohartarazia izateko eskubidea. Proiektu horiek ezin izanen dira izan, inolaz ere, arriskutsuak gaixoen osasunerako. Edonola ere, ezinbestekoa izanen da gaixoak aldez aurretik eta idatziz baimena ematea eta sendagileak eta kasuko osasun-zentroko zuzendaritzak hura onartzea.

I. TITULUA

Pertsonen osasuna dela-eta dauzkaten eskubideak

I. KAPITULUA

Pertsonen gaineko esku-hartze publikoak, osasun publikoko eta eskubideak ziurtatzeko arrazoiengatik

6. artikulua. Pertsonen gaineko esku-hartze publikoak.

Osasun Publikoaren arloko neurri bereziei buruzko apirilaren 14ko 3/1986 Lege Organikoak ezarri bezala, osasunaren arloko agintariak honako esku-hartze publikoak gauzaten ahalko dituzte hirugarren pertsonentzako arriskuak dauden kasuetan:

1. Aztertzeko, diagnosis egiteko, tratamenduko, ospitaleratzeko edo kontroleko neurriak, biztanleriaren osasunerako arriskuari buruzko aztarna arrazionalak atzematen direnean, pertsona baten edo pertsona-talde baten osasun egoera zehatzaren

ondorioz, edo jarduera bat garatzen deneko osasun baldintzen ondorioz.

2. Transmittzekoak diren gaixotasunak kontrolatze aldera, prebentzioko ekintza orokorrak egiteaz gainera, behar diren neurriak hartzen ahalko dira gaixotasuna duten pertsonak, haiekin harremanetan egon direnak eta haien hurbileko ingurunea kontrolatzeko, bai eta transmititzeko arriskua dela-eta beharrezkotzat jotzen diren neurriak ere, haien premiari buruzko ebidentzia zientifikoaren arabera.

3. Aurreko neurriak aplikatzerakoan Konstituzioak herritarrei aitorturiko eskubideak errespetatu beharko dira; bereziki, osotasun fisiko eta moraleko eskubidea, bai eta intimitate pertsonalerako eskubidea ere, izaera pertsonaleko datuak babesteari buruzko arauetan ezarritakoaren arabera eta arau horiek eta aplikatzekoak diren gainerako arauak ezarritako prozeduren arabera, betiere aginduzkoak diren baimenez baliatuta.

7. artikulua. Informaziorako eskubidea eta aurretiazko baimenaren eskubiderako mugak.

Pertsonari informazio osoa eta egiazkoa eman behar bazaio ere, zenbait egoeratan ez zaio alde aurreko baimena eskatu beharko bere osasunaren alde ezinbestekoak diren interbentzio klinikoak egiteko. Horrela, salbuespen hori aplikatuko da osasun publikorako arrisku larria dagoenetan, baldin eta, aplikatzekoa den legediarekin bat, osasun arrazoia badaude horretarako.

8. artikulua. Pertsonen gaineko esku-hartze publikorako mugak egotea, haien eskubideak ziurtatze aldera.

6. artikuluan zehaztutako esku-hartze publikoetan honako arauak bete beharko dira:

a) Osasun agintarien borondatezko lankidetzari lehentasuna ematea.

b) Aurretik baimen judiziala edo, kasua bada, berrespen judiziala lortzea, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legeari jarraituz, osasun agintariak osasun publikorako presakotzat eta beharrezkotzat jotzen dituzten neurriak hartzeko, hain zuzen ere neurri horiek pertsonen askatasuna nahiz bestelako oinarritzko eskubideak kentzea edo murriztea ekartzen dutenean. Nolanahi ere, behin osasun-edo administrazio-neurriak harturik, neurriok badakarte pertsonak nahitaez ospitaleratu beharra, horren berri eman beharko zaio aginte judizialari 24 orduko epean gehienez ere, hala ezartzen baitu Osasun Publikoaren Alorreko Neurri Bereziei buruzko apirilaren 14ko 3/1986 Lege Organikoak.

c) Pertsonen zirkulazio askearen gaineko eragina ahal den guztian gutxitzea.

d) Bizitzarako arriskua dakarten nahitaezko neurriak agintzeko debekua.

e) Interbentzioak kasuan kasuko xedeetarako proportzionalak izatea.

9. artikulua. Esku-hartzea izan duten pertsonentzako laguntzaren bermeak.

1. Beren borondatearen kontrako ospitaleratzea edo tratamendua jasan duten pertsonen informazio puntuala eman beharko zaie, hitzez eta idatziz, beren eskubideei buruz eta abia ditzaketan errekurtso edo ekintzei buruz.

2. Informazioa eman beharko zaie, halaber, modu erregular eta egokian, erabaki hori hartzeko izan diren osasun publikoko arazoiei buruz eta borondatez kontrako ospitaleratzea edo tratamendua luzatzeko nahiz eteteko aplikatutako irizpideei buruz.

10. artikulua. Beren borondatearen kontra ospitaleratutako pertsonen komunikazioetarako eta bisitetarako duten eskubidea.

Beren borondatearen kontra ospitaleratutako pertsonen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren abokatuarekin, senideekin edo edozein agintari administratibo nahiz judizialekin komunikatzeko eskubidea.

2. Bisitak jasotzeko eskubidea. Eskubide hori arazoiz mugatzen ahalko da, pertsona horiek babesteko beharra kontuan izanda.

II. KAPITULUA

Osasun laguntza eskuratzeko eskubidea

11. artikulua. Osasun laguntza publikorako eskubidearen titularrak.

1. Osasun laguntza publikoak, estaldura unibertsalekoak, Nafarroako Foru Komunitateko udaletan bizi diren pertsona guztiak hartzen ditu. Halaber, Nafarroako udaletan bizi diren etorkinak ere hartzen ditu, zein den ere haien lege nahiz administrazio egoera.

2. Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean iragaitzaz daudenei osasun laguntza publikoa ziurtatuko zaie indarreko legeetan, Europako zuzenbidean eta aplikatzekoak diren nazioko nahiz nazioarteko hitzarmenetan ezarritako moduan eta baldintzetan.

3. Halaber, osasun laguntza publikoa ziurtatuko zaie artikuluko honetako 1. eta 2. idatz-zatietan jasota ez dauden adingabeei eta emakume haurdunei.

4. Gainera, larrialdi nahiz emergentzia egoeran dauden pertsona guztiei ziurtatuko zaie osasun laguntza publikoa.

III. KAPITULUA

Laguntza zerbitzuekin loturiko eskubideak

12. artikulua. Fakultatiboa eta zentroa hautatzeko eskubidea.

1. Nafarroako osasun sistema publikoko erabiltzaileek eskubidea dute sendagile orokorra eta sendagile pediatria libreki hautatzeko oinarrizko osasun laguntzan, unean-unean indarra duten arauen arabera. Termino beretan, sendagile psikiatra hautatzeko eskubidea egonen da.

2. Osasun sistema publikoko erabiltzaileek eskubidea dute emakumeari laguntzeko zentroetan obstetriziako eta ginekologiako espezialista libreki hautatzeko, unean-unean indarra duten arauen arabera.

3. Kanpoko kontsulten bidezko osasun laguntza espezializatuaren arloan eta zehazten diren espezialitateei dagokienez, oro har, herritarra libreki edo oinarrizko osasun laguntzako langileen agindu medikoaren bidez sartuko da laguntza maila horretan. Eskubide horretaz baliatzeko, unean uneko arau indardunak bete beharko dira.

4. Osasun laguntza publikoa jasotzeko eskubidea duten herritar guztiek eskubidea dute foru erkidegoko lurraldean kokaturiko zentroa nahiz ospitale-zerbitzua hautatzeko, dauden aukerei buruzko agindu fakultatiboa jaso ondoren, betiere erregelamendu bidez ezartzen den moduan. Fakultatibo eta zentro edo ospitale zerbitzu itundua hautatzeko eskubideari dagokionez, kasuan kasuko itunetan ezarritakoari begiratu beharko zaio.

13. artikulua. Osasun laguntza beranduntzako gehieneko epe batean jasotzeko eskubidea.

Nafarroako osasun sisteman, pertsona orok du eskubidea osasun laguntza behar den denboran jasotzeko, eta eskubidea du, halaber, Osasun Laguntza Espezializatuko Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean eta hori garatzeko araudian ezarrita dauden erantzuteko gehieneko epeak ziurtatuak izateko.

14. artikulua. Bigarren iritzi medikorako eskubidea.

1. Nafarroako Foru Komunitateko osasun administrazioek osasun-zentro eta -zerbitzu propio eta itunduetako gaixoei ziurtatuko diete bigarren iritzia jasotzeko eskubidea, eta erregelamendu bidez ezarriko dituzte norberarentzat garrantzi handia

duten gomendio terapeutikoei edo jokaera diagnostikoei buruzko informazio gehigarri edo aukerakoa lortzeko prozedurak.

2. Gertakari kliniko bakar batean, oinarrizko osasun laguntzako sendagileak, bere ekimenez nahiz gaixoak eskatuta, zentroak esleitura dauzkan sendagile espezialisten arteko batekin beste kontsulta bat egiteko agindua eman dezake, hori justifikatzen duten arrazoiak baldin badaude.

Oinarrizko osasun laguntzako sendagileak bigarren kontsulta hori egokitzen jotzen duenean, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko espezialisten artean aukeratzeko ahalko du.

15. artikulua. Sendagaiak eta osasunerako behar diren osasun produktuak lortzeko eskubidea.

Pertsona orok eskubidea du osasuna sustatzeko, zaintzeko edo lehengoratzeko behar dituen sendagaiak eta osasun produktuak lortzeko, erabilerara arrazionalari buruzko oinarrizko irizpideei jarraituz, betiere Medikamentuen eta osasun produktuen bermeei eta erabilerara arrazionalari buruzko uztailaren 26ko 29/2006 Legean ezarritako moduan. Osasun administrazioek sendagaien erabilerara arrazionalari buruzko neurriak sustatuko dituzte, horren barne direla ebidentzia zientifikoak abalaturako erabilerara terapeutikoa duten sendagaien preskripzioa, laguntza maila guztietan sendagai generikoen erabilerara areagotzea eta sistemako profesionalen sendagaiei buruzko aholkua ematea, interesak alde batera utzita.

16. artikulua. Lagundua izateko eskubidea.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduen erraztasunak emanen dituzte senide batek edo konfiantzako pertsona batek gaixoak laguntzeko, salbu eta presentzia hori gomendagarria ez den edo osasun prestazioarekin bateraezina den kasu eta egoeretan.

2. Adingabeek eskubidea dute beren gurasoek edo tutoreek lagunduta egoteko, salbu eta osasun laguntza kaltetzen edo oztopatzen dutenean. Baldintza beretan, ezgaituek beren legezko ordezkariak lagunduta egoteko eskubidea dute.

3. Emakume orok eskubidea du erditzean bere bikotea edo hark izendatutako beste pertsona bat bertan egon dadin, salbu eta inguruabar klinikoak direla medio hori gomendagarria ez denean; inguruabar kliniko horiek, betiere, azaldu egin beharko zaizkie, modu ulergarrian, erabakiak ukitutakoei.

4. Mendetasun egoeran dauden pertsonen eskubidea izanen dute familiarreko batek edo konfiantzako pertsona batek lagunduta egoteko, salbu

eta presentzia hori gomendagarria ez den edo osasun prestazioarekin bateraezina den kasu eta egoeretan.

5. idatz-zati berria. Zeinuen hizkuntza erabiltzen duten gorrek, nolana ere, eskubidea dute zeinuen hizkuntzako interprete batekin egoteko, informazioarako eta komunikazioarako irisgarritasuna ziurtatzeko. Komunikazioarako irisgarritasuna ziurtatzeko, osasun zentroek zeinuen hizkuntzako interpreteen zerbitzu bat eduki beharko dute kontratatuta, gaixo gor batek haren premia duenerako, Espainiako zeinuen hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-egaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea betetzeko.

17. artikulua. Ideologia- eta erlijio eta kulturaskatasunerako eskubidea.

1. Pertsona orok eskubidea du bere balio moral eta kulturalak, bai eta bere sinesmen erlijioso eta filosofikoak, errespetatuak izan daitezten. Haien praktikak bateragarri gertatu behar du praktika medikoarekin, eta zentroko arauak errespetatu beharko ditu.

2. Errespetatu beharrekoa izanen da laguntza espiritualaren errefusatzeko edo jasotzeko eskubidea, inongo sinesmenik bereizi gabe.

18. artikulua. Giza kalitate eta kalitate zientifiko oneko osasun laguntza jasotzeko eskubidea

1. Herritarrentzako osasun jardueretan, erabiltzaileen baldintza pertsonal eta familiarretarako egokiak diren jardun etikoko jarraibideen eta arauen arabera osasun laguntza eskaini beharko da.

Osasun laguntza hori gaurkotasuneko ezagutza zientifikoetan oinarrituta egonen da, pertsona bakoitzaren premia eta ezaugarrietara egokituko da eta, gaixotasunik izanez gero, gaixotasun horrek dakarren larritasunari eta konplexutasun medikoari eta sozialari egokituko zaie.

Ilido horretan, Osasun Administrazioak bultzatuko ditu osasun laguntza gizabidezkoa izan dadin sakontzen duten ekintzak, eta bereziki bultzatuko du osasun arloko profesionalen eta gaixoen artean elkarrekiko konfiantzako, errespetuko eta ulermeneko esparru bat egon dadin.

Laguntza ahal den kalitate eta segurtasun handieneko baldintzetan emanen da.

2. Pertsonak eskubidea izanen dute osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetan ematen den laguntzaren kalitatearen gaineko ebaluazioari buruzko informazio egiazkoa eta etengabea jasotzeko.

Idatz-zati berria. Ospitaleraturiko pertsonen alta planifikatzeko eskubidea ziurtatuko zaie, halako moduz non, alta ondoren zainketak behar badituzte, zainketa hauek bermatuta egon daitezten.

Idatz-zati berria. Ospitaleratzeak egiten diren erakundeetan, ohe kopuru aldakorrek gelen premiei eta lehentasunei buruzko azterlanak eta plangintza eginen dira. Halaber, osasunaz besteko ostatu-laguntzetarako sarbideari buruzko azterlanak eta plangintza eginen dira.

3. Osasun Administrazioak, eskudunak diren beste administrazio batzuekin batera lan eginez, sustatuko du Nafarroako osasun sisteman ezbeharrak erregistratzeko sistemak abian jar daitezten, lege indardunetan ezarritakoari jarraituz.

II. TITULUA

Ahultasun handieneko kolektiboen eskubideak

19. artikulua. Talde bereziak

1. Osasun laguntza gizatasun handiagoz emateko printzipioarekin bat, babes berezia merezi duten kolektiboetako erabiltzaileei laguntza ematen dieten profesionalak ahalegindu beharko dute osasun-zentroek erabiltzaile horiei laguntza pertsonalizatua eta inguruabar pertsonalen arabera eman diezaieten, faboratzeko, horrela, foru lege honetako eskubideen errespetua eta betetzea. Babes berezia merezi duten kolektiboak dira, esate baterako, adineko pertsonak, ezgaitu fisiko, psikiko edo sentsorialak, gaixotasun mentalak dauzkaten pertsonak –bereziki mendetasun egoeran daudenean–, adingabeak, gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak, gaixotasun arraroak dituztenak, gaixo terminalak, tratu txarren biktimak, drogamenpekotasuna duten pertsonak, etorkinak, bazterkeria jasateko arriskuan daudenak, gutxiengo etnikoak kasu, eta, oro har, gizarte bazterkeria pairatzeko arriskuan dauden talde zehatzak.

2. Osasun Administrazioak kolektibo berezi horiei eta mendekotasuna daukaten gainerako pertsonen zuzendutako osasun planak edo programak sustatuko ditu, eta behar den kasuetan bideratuko du egoki koordinatzea gizarte gaietako, etxebizitza eta kirol gaietan eskudunak diren Departamentuekin.

Era berean, oinarriko osasun laguntzaren esparruan, ahaleginak egiten dira dauden osasun baliabideak eta baliabide sozialak funtzionalki integratzeko, eta osasun arloko profesionalen eta gizarte zerbitzuetako profesionalen diziplina arteko lana bideratuko da.

20. artikulua. Adingabeak.

1. Osasun Administrazioak bereziki zainduko ditu adingabeen osasunarekin loturiko eskubideak, Nafarroako Foru Komunitateko Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legean eta aplikatzekoak diren gainerako arautan xedatutakoarekin bat.

2. Adingabeek, foru lege honetan orokorrean adierazitakoez gainera, hurrengo eskubideak izanen dituzte:

a) Arrisku soziosanitarioa duten herritar taldeetako adingabeei lehentasunezko arreta emanen zaie, dauzkaten premien arabera. Osasun-zentroetako titularrek eta osasun langileek, ikusten badute badela egoeraren bat adingabeen babesgabetasuna eragiten duena edo haientzat arriskua dakarrena, horren berri eman beharko diete adingabeak babestearen arloko erakundeei, eta egoera horiek prebenitzen eta konponbidea ematen lagundu beharko dute.

b) Osasun-zentroetan, arreta berezia ziurtatuko zaie adingabeei. Zentro horien titularrek behar diren giza baliabideak eta baliabide teknikoak sustatuko dituzte, bai eta adin pediatrikorako egokiak diren eta hari egokitutako eremuak ere.

c) Adingabe bat ospitaleratu behar denean, bidea emanen da haurrei egokitutako eremuak egon daitezten, kontuan hartuta haurrek jokorako duten eskubidea; eremu horietan, eskolako eta familiako bizimoduarekiko hausturarik ez gertatzeko modua egingen da.

d) Adingabe orok eskubidea izanen du ospitalean dagoen bitartean eskolako prestakuntza eman dakion, bereziki gaixotasun luzeren bat baldin badu, betiere jarduera horrek bere ongizateari kalte egiten ez badio, haren autonomia errespetatzen badu edo behar dituen proba eta tratamenduak oztopatzen ez baditu.

3. Berariaz, jaioberriek eskubidea izanen dute errespetuz eta duintasunez tratatuak izateko jaiotzen direnetik, bai eta jaiotze eta berehala identifikatuak izateko eskubidea ere. Halaber, eskubidea izanen dute jaioberrientzat egokitutako jotzen diren atzemate-probak egin dakizkien, eta, kasua bada, estimulazio goiztiarreko neurriak aplikatu dakizkien, behar izanez gero.

21. artikulua. Gaixo mentalen eskubideak.

Gaixotasun mentalen bat duten pertsonen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Borondatezko ospitaleratzeetan, baldin eta gaixoak senda-agiri boluntarioa eskatzen badu

edo tratamendua jasotzeari uko egiten badio, gaixoen arduraren duen sendagileak baloratu egingen du gaixoak bere kabuz erabakitzeko duen ahalmena. Sendagilearen iritziz gaixoak erabakitzeko gaitasunik ez badu, berrespen judiziala eskatu beharko du ospitaleratzeak jarraitu dezan, Prozedura Zibileko Legearen 763. artikuluan ezarritako moduan.

2. Ospitaleratzeak eta borondatearen kontrako tratamenduak, betiere, aplikatzeko den legedian xedaturiko bermeak hertsiki betetz egingen dira.

3. Adingabeak izan eta gaixotasun mentalak dituzten adingabeek eskubidea dute haurrentzako eta gazteentzako osasun mentaleko zentro edo unitateetan sar ditzaten.

22. artikulua. Gaixo mentalentzako laguntza ziurtatuko direnak.

1. Beren borondatearen kontrako ospitaleratzea edo tratamendua jasan duten pertsonen unean uneko informazioa eman beharko zaie, hitzez eta idatziz, beren eskubideei buruz eta abia ditzaketan errekurtso edo ekintzei buruz.

2. Informazioa eman beharko zaie, halaber, aldi-aldi eta modu egokian, erabaki hori hartzeko izan diren arrazoiei buruz eta ospitaleratzea edo tratamendua luzatzeko nahiz eteteko aplikatutako irizpideei buruz.

3. Interesdunaren ordezkariak, kasua bada, informazio horiek ere jaso beharko ditu.

Idatz-zati berria. Osasun mentaleko laguntzako etika batzordea sortzea sustatuko da; batzorde horrek laguntza emanen du gaixoen, familiartekoen eta profesionalen interesak errespetatzen dituzten laguntzako protokoloak definitzeko, bai eta gaixotasun mentaleko prozesuekin lotutako egoerei egokitutako ekitate arauak ere.

Idatz-zati berria. Beren laguntzarako laguntza baliabide sozio-sanitarioak behar dituzten pertsonen kasuan, ziurtatuko zaie zerbitzu horietarako sarbidea izatea; zerbitzu horiek koordinatu beharko dira laguntza konplexua behar duten arazoek dagokien erantzuna jaso dezaten.

23. artikulua. Beren borondatearen kontra ospitaleratutako gaixo mentalen komunikazioetarako eta bisitetarako duten eskubidea.

Beren borondatearen kontra ospitaleratutako gaixo mentalen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren abokatuarekin, ordezkariarekin nahiz bestelako agintari egokiarekin hitz egiteko eskubidea, inongo murriztapenik gabe.

2. Haiek izendatutako konfiantzako pertsonarekin edo beste pertsona batzuekin komunikatzeko eskubidea. Eskubide hori ezin izanen da arrazoizkoa ez den modu batean mugatu.

3. Bisitak jasotzeko eskubidea. Eskubide hori arrazoiz mugatzen ahalko da, hirugarren pertsonak babesteko beharra kontuan izanda.

24. artikulua. Ezgaituak.

Artikulu honek helburu du Nazio Batuen Era-kundeko Nazioarteko Itunak ezgaituen eskubideei buruz aitortutakoak betetzea. Espainiak 2007ko abenduaren 3an berretsi zuen itun hori, eta 2008ko maiatzaren 3tik dago indarrean.

Halaber, aplikatzekoak dira Aukera berdintasunari, diskriminazio ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legeko artikulua eta lege hori garatzeko xedapenak.

Gorrei, entzumenezko ezgaituei eta gor eta itsu direnei osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek hizkuntza-oztopoak ahal den guztian gutxitzeko behar diren jarduketak sustatuko dituzte. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinuen hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-ezgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dira.

25. artikulua. Gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak.

Osasun Administrazioak ekintza eta neurri berariazkoak bultzatuko ditu gaixo kronikoentzat, laguntza-maila desberdinen artean behar den koordinazioa bilatzeko eta gaixotasun kronikoak dauzkaten pertsonak behar dituzten zainketei behar den jarraitutasuna emateko. Bereziki, eta osasun informazioko sistemen bitartez, gaixo horiek egin beharreko izapideak arintzea sustatuko duten prozesuak kudeatzeko mekanismoak indartuko dira.

26. artikulua. Prozesu terminaletan dauden gaixoak.

Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiek eta osasun arloko profesional guztiek ahal den guztian ziurtatu beharko dute pertsonaren duintasunarekiko errespetua hil aurreko prozesu terminaletan, bai eta gaixo horiek foru lege honetan aitorturiko eskubide guztiez baliatzen ahalko direla ere. Bereziki, honako eskubideez:

1. Proposaturiko interbentzioa errefusatzeko eskubidea, nahiz eta bizia arriskuan jarri.

2. Gaixoaren sufrimendua premiarik gabe luzatuko duten bizi-euskarriko tratamenduak errefusatzeko eskubidea.

3. Kasua bada, erabiltzaileak eginiko aurretiazko borondateak betetzeko eskubidea, 55.3 artikuluan ezarritako mugekin.

4. Minaren eta behar diren zainketa aringarrien tratamendu egokia jasotzeko eskubidea.

5. Bereziki onartuko da ospitaleratze prozesuetan familiartekoek eta hurbileko pertsonak lagunduta egoteko eskubidea, bai eta erlijio laguntzarako eskubidea ere.

6. Banakako gela batean egoteko eskubidea, gaixoaren intimitatea eta familiarena zaintze aldera.

27. artikulua. Transexualak.

Transexualek osasun laguntzarako eskubidea izanen dute, azaroaren 19ko 12/2009 Foru Legean finkaturiko moduan.

28. artikulua. Herritar atzerritarrak.

Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemaren prestazioak eta zerbitzuak eskuratzen dituzten eta haietaz baliatzen diren herritar atzerritarrek foru lege honetan jasotako eskubideak eta betebeharrak izanen dituzte. Osasun laguntza egokia lortzeko xedez eta eskubide horiek bete daitezzen, administrazio publikoek bultzatuko dute behar diren jarduerak egin daitezzen hizkuntzaren oztopoak ahal den guztian gutxitzeko.

III. TITULUA

Intimitatearekin eta konfidentzaltasunarekin lorturiko eskubideak

I. KAPITULUA

Intimitatea

29. artikulua. Intimitaterako eskubidea.

1. Pertsona orok eskubidea du laguntza jasotzeko bere intimitatea ziurtatuko duen ingurune batean; ingurune horretan bereziki errespetatuko da gorputzaren intimitatea diagnosi-azterketetan, kontsultetan eta tratamendu mediko nahiz kirurgikoetan, zainketetan, higiene jardueretan eta osasunaren arloko gainerako jardueretan.

2. Pertsona orok eskubidea du indarreko arauetan ezarritako moduan mugatzeko irudien grabazioa eta hedapena, argazkien bidez, bideoen bidez nahiz gaixoa identifikatzeko bidea ematen duten bestelako bitartekoen bidez.

3. Ikerketa biomedikoko edozein jardueratan nahiz irakaskuntza proiektuetan pertsonen intimitaterako eskubidea ziurtatuko da, arau indardunetan ezarritako moduan.

Idatz-zati berria. Jarduketa horietan zuzeneko arduradunak ez diren beste profesional batzuk ere parte hartzen badute, ikasleak edo ikerlariak kasu, gaixoari ahal den neurrian prestakuntza- eta ikerketa-premia horiei buruzko informazioa emanen zaio.

30. artikulua. Banakako gelak.

Nafarroako osasun sistema publikoko ospitaleetan edo harekin itundutakoetan ziurtatuko da banakako gelak egotea gaixoaren inguruabar bereziak direla-eta behar direnerako, arauz ezartzen denari jarraituz. Eskubide horretaz baliatzeak ez dio inongo kalterik ekarriko sistemako beste erabiltzaile batzuen osasun laguntzarako eskubideari.

Nafarroako osasun sistema publikoaren politika izanen da eskubide hori pixkanaka zabaltzen joatea harik eta eskatzen duten gaixo guztiei ziurtatu ahal izateraino, osasun sistemaren etorkizuneko aukeren arabera.

II. KAPITULUA **Konfidentzialtasuna**

31. artikulua. Informazioaren konfidentziasunerako eskubidea.

1. Pertsona orok du eskubidea bere osasunari buruzko datuekin eta osasun-zentro publiko edo pribatuetan izandako egonaldiekin zerikusia duen informazio guztia isilpekoa izan dadin. Era berean, eskubidea du bere baimenik ez duen inork horiek ezin izan ditzan eskuratu, indarreko legediak, Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan aurreikusirikoari jarraituz, interes orokorrari dagozkion arrazoien ondorioz horretarako baimena ematen duenean izan ezik; eskubidea du, halaber, jakiteko nork ikusi dituen bere osasunari buruzko datuak, zergatik ikusi dituen eta haiekin zer egin duen, salbu eta haien erabilera kodetua egiten bada.

2. Nafarroako Osasun Administrazioak eta osasun-zentroek 1. idatz-zatiak aipatzen dituen eskubideak ziurtatzeko beharrezkoak diren neurri guztiak hartu behar dituzte, eta, kasua bada, arauak eta protokoloak egiten dituzte, gaixoei buruzko datuak zilegi den moduan eskuratzen direla bermatzeko. Kasu horretan, informazio horiek ematearen arrazoiak eta horretarako modua azaldu beharko zaizkie erabiltzaileei.

32. artikulua. Erregistro ikonografikoen grabazioa eta hedapena mugatzeko eskubidea.

Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako erabiltzaileek, osasun laguntzen hartzaileak diren aldetik, eskubidea dute horietan guztietan muga dadin, estatuko arau indardunetan ezarritako moduan, haien irudien grabazioa eta hedapena, argazkien, bideoen nahiz gaixoaren identifikazioa bideratzen duten bestelako bideen bitartez. Jarduera horietarako, behin haien arrazoia eta hedatze-esparrua argiki azalduta, aurretik ukitutako pertsonaren edo dagokionaren berariazko baimena beharko da.

33. artikulua. Datu orokorren konfidentzialtasuna.

1. Konfidentziasunerako eskubidea ondare genetikoari buruzko informazioari ere badagokio. Nafarroako Foru Komunitateko osasunaren arloko agintariek begiratuko dute inor ez dadila baztertua izan bere ezaugarri genetikoaren ondorioz.

2. Osasun- eta ikerketa-zentroek ziurtatuko dute pertsonen intimitatea eta analisi genetikoaren emaitzen trataera konfidentziala babesten direla. Eragin horietarako eta dagozkien eskumenen barruan, zainduko dute datu genetikoaren erregistroek behar diren mekanismoak edukitzea antolamendu juridikoan aitorturiko eskubideak eraginkorrak izan direla ziurtatzeko.

3. Beren eginkizunetan dihardutela, analisi genetikoak egitearen ondoriozko datuak eskuratzeko modua duten pertsonak datuak isilpean gordetzeko betebeharra izanen dute.

4. Lortutako informazioa, irizpide mediko arduratsu bati jarraikiz, beharrezkoa bada gaixo baten edo haren familiarteko biologikoen osasunean kalte larri bat saihesteko, informazioa emanen zaio gaixoari berari eta harekin familia- edo egitate-lotura duen pertsona bati, dagokion Etika Batzordeari kontsulta egin ondoren. Komunikazioa soilik xede horietarako beharrezkoak diren datuetara mugatuko da.

34. artikulua. Bereziki babestutako beste datu batzuen konfidentzialtasuna.

Osasun-zentroek, -zerbitzuek eta -establezimenduek zainduko dute konfidentzialtasuna gorde egiten dela ideologiari, erlijioari, sinismenei, arraza-jatorriari, sexu-bizitzari, tratu txarrak pairatu izateari edo pertsonen nahiz familiartekoen intimitatea gordetzeko garrantzi berezia izan dezaketen gainerako datu edo informazioei dagokienez.

35. artikulua. Konfidentziasunerako eskubidearen salbuespenak

Kapitulu honetan jasotako konfidentziasunari buruzko eskubideak honako muga hau izanen du:

gertatukoaren jakinarazpena edo salaketa egiteko legezko betebeharra, legedian aurreikusitako kasuetan; bereziki, gertatutako horiek baldin badi-ra haurrei, adineko pertsoneri, emakumeei, gaixotasun mentalak dituzten pertsoneri eta ezgaitasun fisiko, psikiko nahiz sensoriala duten pertsoneri eginiko abusu, tratu txar eta isekak.

Ez da ulertuko konfidentzialtasunari buruzko eskubidea urratu dela gaixo batek kontzienteki edo bere borondatez zeinuen hizkuntzako interpretearen edo familiarteko baten edo konfiantzako pertsona baten presentzia baimentzen duenean.

36. artikulua. Babes eta berme araubidea.

1. Titulu honetan jasotako datu pertsonalak edo osasunaren arlokoak Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan, osasunaren arloko Estatuko oinarriko legeetan eta aplikatzekoak diren gainerrako arauetan ezarritako berme- eta babes-araubidearen menpe egonen dira.

2. Beren eginkizunengatik informazio konfidentziala eskuratzeko bidea duten pertsona guztiak sekretu profesionala gorde beharko dute, estatuko arau indardunetan ezarritako moduan, eta eskuratzeko bidea duten informazioaren erreserba eta konfidentzialtasuna zaindu beharko dute, baita lanbidebizitza amaitzen dutenean ere.

3. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek behar diren neurri teknikoak eta antolamenduzkoak jarri beharko dituzte intimitaterako eta konfidentzialtasunerako eskubideak ziurtatzeko, eta Osasun Administrazioak horiek egoki betetzen direla zaindu beharko du.

IV. TITULUA

Informazioaren eta parte-hartzearen arloko eskubideak

I. KAPITULUA

Informazio orokorra

37. artikulua. Osasun-programa eta -planei buruzko informazioa.

1. Osasun Administrazioak sustatuko du herritarren artean egoki zabaltzen direla egokitzen diren bide eta tresnen bitartez erabakitzen diren osasun-plan edo -programak eta plan edo programa sozio-sanitarioak, halako moduan non ziurtatuko baita, kasuko eskumenen esparruan, osasun-ekintza horien hartzailerek informazio hori jasotzen dutela.

2. Osasun Administrazioari dagokio osasunaren arloko informazioari eta hezkuntzari buruzko lan eraginkorra egitea.

3. Programei buruzko informazioa egiazkoa, nahikoa eta egokia izanzen da hartzaileri izanzen dituen herritarren edo herritar-taldearen prestakuntzarako eta asimilazio-gaitasunerako.

38. artikulua. Nafarroako osasun sistemari buruzko informazioa.

1. Pertsona guztiak eskubidea dute osasunaren esparruan dauzkaten eskubide eta betebeharrak guztiak buruzko informazio orokorra jasotzeko, apirilaren 25eko 14/1986 Osasunari buruzko Foru Legeko 9. artikuluari eta foru lege honi jarraituz.

2. Berariaz, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erabiltzaileek hari buruzko informazioa jasoko dute, eta, bereziki, Nafarroako osasun sistema publikoaren prestazioen katalogoari eta eskaintzen diren zerbitzuen zorroari buruzkoa.

3. Halaber, eskubidea dute eskueran dauden osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduei, haien kalitate-adierazleei eta haietara sarbidea izateko baldintzei buruzko informazio zehaztua jasotzeko. Bereziki, ziurtatu beharko da erabiltzaileek aurretiko informazioa edukitzeko eskubidea izatea, fakultatiboa eta osasun zentroa hautatzeko eskubideaz baliatzeko aukera izateko, foru lege honetako 12. artikuluan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz.

4. Artikulu honetan jasotako informaziorako eskubideaz baliatu ahal izatea ziurtatzeko, Osasun Administrazioak, besteak beste, honako ekin-tzak sustatuko ditu:

a) Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak bultzatzea eta zabaltzea.

b) Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemari buruzko eta erabiltzaileek eskura ditzaketen osasun prestazioei buruzko informazio orokorra bultzatzea.

c) Begiratzea osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiak erabiltzaileentzako informazio gida bat daukatela, eta hartan, gutxienez ere foru lege honetan erabiltzaileen eskubide eta betebeharrari buruz ezarritakoa jasotzen dela, bai eta eskueran dauden prestazioak, zentro edo zerbitzuaren laguntzaren ezaugarriak, langile-kopurua, instalazioak eta baliabide teknikoak ere. Halaber, parte hartzeko bideei eta iradokizun eta erreklamazioak aurkezteko moduari buruzko informazioa emanen da, titulu honetako III. kapituluan ezarritakoari jarraituz.

d) Halaber, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduen laguntzaren kalitatearekin lotutako alderdiei buruzko informazioa eskuratzeko bidea sustatzea.

39. artikulua. Laguntza-zentroyen kalitate maila ezagutzeko eskubidea.

Pertsona guztiek eskubidea dute ezagutzeko osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu bakoitzak kalitatea ziurtatzeko aplikatzen dituen mekanismoak, bai eta kalitate hori egiaztatzen duten erakunde eta antolamenduak ere. Halaber, gaixoak eskubidea dauka osasun-laguntzaren emaitzak ezagutzeko, behar diren adierazleen bitartez ebaluatuak.

40. artikulua. Itxaron zerrendei buruzko informazioa.

1. Osasun Administrazioak hileroko egiazko informazioa emanen du, Nafarroako Gobernuaren webgunearen bitartez eta herritarrek eskueran dituzten bestelako komunikazio ofizialeko bide batzuen bitartez, kirurgia-prozeduretarako, kanpoko kontsultetarako eta proba diagnostikoetarako Nafarroako osasun sistema publikoko zentro eta zerbitzu guztietan dauden gaixo-kopuruari buruz eta itxaron zerrendei buruz.

2. Osasun Administrazioak banakako informazioa emanen du, gaixoak edo erabiltzaileak eskatuta, osasun laguntza jasotzeko itxaron zerrendei buruz, bai eta berme-sistemei buruz ere, arau bidez finkaturiko gehieneko itxaronaldiak gainditzeko baldin badira.

Nafarroako Gobernuak eta informazio hau transmititzeko hedabide ofizialek azaroaren 12ko 1494/2007 Errege Dekretuan jasotako irisgarritasun baldintzei buruzko baldintzak bete beharko dituzte; izan ere, errege dekretu horren bidez, ezgaitasunen bat duten pertsonen informazioaren gizartearekin eta hedabideekin lotutako teknologietarako, produktuetarako eta zerbitzu-entzako sarbidea izatearen gaineko erregelamendua onetsi zen.

41. artikulua. Herritarrari informazioa eta laguntza emateko zerbitzuak.

1. Osasunaren arloko informaziorako eskubide horiek ziurtatzeko sistema integral eta koordinatu bat faboratzeko, Osasun Administrazioak, laguntza-maila guztietan, herritarrari informazioa eta laguntza emateko zerbitzuen jarduera eta lana indartuko ditu, osasun sistema publikoari buruzko informazioa eskuratzeko eta erabiltzaileen parte-hartzea eta iritzia bideratzeko arduratzen diren oinarriko unitateak baitira horiek, hain zuzen ere aurkezten diren iradokizun, erreklamazio, kexa eta

esker onei dagokienez, foru lege honetako 47. artikuluan ezarritakoari jarraituz.

2. Nafarroako osasun sistema publikoko osasun zentro guztiek herritarrari informazioa eta laguntza emateko unitate edo zerbitzu bat edukiko dute; hori, halere, ez da eragozpen izanen laguntzazkoak ez diren bestelako osasun egitura batzuk ere egoteko.

II. KAPITULUA

Laguntzari buruzko informazioa

42. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidea.

1. Pertsona guztiek dute eskubidea beren profesuari eta jasotako osasun laguntzari buruz eskueran dagoen informazio guztia jasotzeko.

2. Informazioak laguntza-jarduera guztien parte izan beharko du, eta bidea emanen du ulertzeko esku-hartze bakoitzaren xedea eta izaera, bai eta haien arrisku eta ondorioak ere.

3. Informaziorik ez jasotzeko gaixoak duen borondatea errespetatu egin beharko da. Uko egiteko idazkia historia klinikoari gehituko zaio, eta gaixoak edozein unetan ezeztatzen ahalko du. Informaziorik ez jasotzeko eskubidea murrizten ahalko da gaixoaren, hirugarrenen edo kolektibitatearen osasunaren intereserako edo kasuaren betekizun terapeutikoetarako beharrezkoa denean. Inguruabar hori, betiere, historia klinikoan jaso beharko da.

4. Informazioa, oro har, ahoz emanen zaio gaixoari, eta historia klinikoan hori idatziz jasoko da. Informazio hori modu ulergarrian eman beharko da, egoera bakoitzari egokiturik, modu jarraituan eta laguntza-jarduera jaso baino lehen, behar den aurretiaz, halako moduz non pertsonak askatasunez eta behar dena jakinez hautatu ahal izan dezan.

5. Gaixoaren ardurak daukan osasun arloko profesionalari dagokio informaziorako eskubidea bete dadin ziurtatzeko.

43. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen titularrak.

1. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen titularrak gaixoa da. Gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen informazioa emanen zaie, gaixoak hori espresuki edo isilbidez baimentzen duen neurrian.

2. Informaziorako eskubidearen titularrak izanen dira, halaber, adingabearen guraso edo tutoreak, adingabe horrek hamasei urte baino gutxiago baldin baditu eta baimen informatua haren

izenean eman behar badute; hori, halere, ez da eragozpen izanen adingabeak eskubidea izan dezan bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko, daukan adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera egokitutako hizkera batean.

3. Sendagile arduradunaren irizpidearen arabera, gaixoak informazioa ulertzeko edo bere egoeraren jakinaren gainean egoteko gaitasunik ez duenean, daukan egoera fisiko edo psikikoaren ondorioz, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsoneri emanen zaie informazioa, ezertan ere kendu gabe gaixoari informazioa emateko betebeharra, haren ulermen-mailak horretarako bidea ematen duen neurrian.

4. Legez ezgaitutako gaixoen kasuan, tutorea izanen da informaziorako eskubidearen titularra, gaitasungabetzeko epaiak ezartzen duen moduan; horrek, ordea, ez du galaraziko gaitasungabetuak bere egoerari buruzko informazioa jasotzeko duen eskubidea, betiere hura ulertzeko bidea ematen dion hizkera batean.

44. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidea ziurtatzeko bideak.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztietan gaixoari, prozesu bakoitzean, prozesu bakoitzerako osasun arloko profesional bat esleitu beharko zaio, eta hura izanen da laguntza-talderikiko informazioaren eta mintzakidetasunaren arduraduna; hori, halere, ez da eragozpen izanen gaixoari laguntza ematen dioten langile guztiek informazioa emateko betebeharra izateko.

2. Osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimendu bakoitzeko zuzendaritzak behar diren mekanismoak edukitzeko betebeharra dauka, informaziorako eskubide hori beteko dela ziurtatzeko.

III. KAPITULUA Parte hartzea

45. artikulua. Parte hartzeko eskubidea.

Osasun Administrazioak sustatu eta ziurtatu beharko du herritarrek parte hartzeko duten eskubidea, bai eskubide kolektibo edo soziala, bai banakakoa, Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren esparruan.

46. artikulua. Gizartearen parte hartzea.

1. Aitortzen da herritarrek, erakundeek, korporazioen eta antolamendu sozialen bitartez, eskubidea dutela Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren jardueretan parte hartzeko, betiere araz ezarritako bideak erabiliz horretarako. Horretarako, Osasun Administrazioak bultzatu eta zainduko du

osasunaren arloan parte hartzeko organoek zuzen funtzionatzen eta jarduten dutela. Honakoak dira organo horiek: Osasun Kontseilua, zeina organo aholku-emaile gorena eta erkidegoaren osasun publikoan herritarrek parte hartzeko organoa baita, eta osasun barrutiko osasun kontseiluak, zeinak Nafarroako Foru Komunitatearen osasun mapa antolatuta dagoen osasun barrutietan parte hartzeko organoak baitira.

2. Gaixoen elkarteen parte-hartze aktiboa sustatuko da; bereziki, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuarentzat onuragarriak diren jardueretan.

47. artikulua. Erreklamazioak eta iradokizunak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko osasun sare publikoaren zentroak eta zerbitzuak eta sistema publikoarekin itundutako zentroak erabiltzen dituzten herritarrek eskubidea dute egokituz jotzen dituzten iradokizun, kexa eta erreklamazioak egiteko jaso duten arretari buruz.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak behar diren neurriak hartuko ditu ziurtatze aldera erreklamazioak eta iradokizunak aurkezteko prozedurak erabiltzeko eskubidea eta kexa edo erreklamazioa aurkeztu eta 20 egun naturaleko epean erantzun arrazoitua jasotzeko eskubidea. Zentroak erreklamazio-egileari idatzizko komunikazio bat igorriko dio, arau indardunetan ezarritakoari jarraituz.

3. Foru lege honen menpean dauden osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduen erreklamazioak eta iradokizunak aurkezteko orriak edukiko dituzte, bai eta jendearen informazio-eskariei, erreklamazioei eta iradokizunei erantzuteko bitartekoak ere, arau bidez ezartzen diren baldintzetan.

4. Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren esparruko osasun laguntzarako zerbitzuen funtzionamenduari buruz aurkezten diren kexak eta iradokizunak aurkezterakoan, ez da nahitaezkoa izanen erabiltzailea identifikatzea.

V. TITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

I. KAPITULUA

Hautatzeko eta baimen informatua emateko eskubidea

48. artikulua. Gaixoaren erabakitzeko askatasuna.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiek errespetatu beharko dituzte gaixoen,

beren egoera baloratu ahal izateko informazio egokia jaso ondoren, beren osasunari buruz hartutako erabakiak.

2. Gaixoaren borondatearen autonomiak honakoak hartzen ditu: gaixoak osasun arloko profesional arduradunak eskaintzen dizkion aukeren artean hautatzeko askatasuna; diagnosirako, pronostikorako edo terapiarako prozedura bat aplikatzea dakion ezetzkoa emateko askatasuna; eta, halaber, bere osasunari buruz lehendik hartua duen erabakia ezeztatze askatasuna.

3. Beren osasunari buruz adingabe ez-eman-tzipatuek hartzen dituzten erabakiak, betiere, beren osasunaren gaineko jardueren norainokoa ulertzeko duten ahalmenaren arabera izan dira, hau da, beren gaitasun mentalak eta emozionalak ematen dien ahalmenaren arabera, eta lege indardunetan aurreikusitako mugekin erresetatu beharko dira.

49. artikulua. Baimen informatua

1. Pertsona bati osasunaren esparruko edozein interbentzio egin behar zaionean, haren baimen berariazkoa eta librea beharko da, baina, alde aurretik, horri buruzko argibideak eman beharko zaizkio. Baimen horrek idatzizkoa beharko du izan ebakuntzen eta prozedura diagnostiko inbaditzaileen kasuan, eta, oro har, gaixoaren osasunean eragina izan dezaketen arrisku edo arazo agerikoak eta aurreikusteko modukoak ekar ditzaketen prozedurak egin behar direnean. Baimena libreki ezeztatzen ahalko da edozein unetan, eta ezeztatze hori idatziz jaso beharko da historia klinikoan.

2. Baimen-agiriak gertakari kliniko bakoitzerako berariazkoa izan beharko du; hori, hala ere, ez da eragozpen izan orriak eta bestelako informazio-bitarteko orokorrak eranstea. Agiri horrek kasuan kasuko prozedurari eta horren arriskuei buruzko behar adinako informazioa agertu beharko du. Informazio hori historia klinikoan jasoko da.

3. Informazioa laguntza-ekintza guztietan eman beharko da, baita diagnostikoetan, pronostikoetan eta aukera terapeutikoetan ere. Egiazkoa izan da, eta modu ulergarrian eta gaixoaren beharrian eta eskakizunen arabera eman beharko da, gaixoari erabakiak autonomiaz hartzen laguntzeko.

4. Gaixoaren arduradunak daukan sendagileari dagokio informaziorako eskubidea bete dadin ziurtatzea. Gaixoari laguntzen dioten edo teknika nahiz prozedura zehatz bat aplikatzen dioten osasunaren arloko laguntza-profesionalek ere arduradunari behar dute informazio-prozesuan.

5. Baimen informatua ematea gaixoaren eskubide bat da, eta hura lortzea, berriz, haren lagun-

tzaz arduratzen den osasun profesionalaren bete-beharra.

6. Gaixoak baimen informatua idatziz adierazten badu, eskubidea izanen du agiri horren kopia bat lortzeko.

7. Gaixoari argibideak aurretiaz emanen zaizkio, nahikoa denbora izan dezan gogoeta egin eta libreki erabakitzeko.

8. Informazioa, oro har, ahoz emanen da. Idatzizko baimena honako kasuetan emanen da: interbentzio kirurgikoen kasuan, diagnosi-prozedura eta prozedura terapeutiko inbaditzaileen kasuan, eta gaixoaren osasunarentzat arrisku edo eragozpen negatibo argi eta aurreikusteko modukoak inplikatzeko dituzten prozeduren kasuan.

9. Gaixoari proposatzen zaion informazioak honakoa jaso beharko du, gutxienez ere:

a) Prozeduraren identifikazioa eta deskribapena.

b) Prozeduraren helburuak.

c) Lortu nahi diren onurak.

d) Proposatutako prozeduraz besteko aukerak.

e) Aurreikusitakoaren arabera, prozedurak izan ditzakeen ondorioak.

f) Aurreikusitakoaren arabera, prozedura ez gauzatzeak izan ditzakeen ondorioak.

g) Maiz gertatzen diren arriskuak.

h) Gutxitan izaten diren arriskuak, larritasun berezikoak direnean eta prozedurari irizpide zientifikoaren bidez lotuta daudenean.

i) Gaixoaren egoera klinikoaren eta haren ingurubarraren pertsonalen arabera arriskuak eta ondorioak.

j) Kontraesanak.

50. artikulua. (KENDUTA).

51. artikulua. Baimen informatua exijitzeko salbuespenak.

1. Honako hauek baimena ematearen baldintza orokorraren salbuespen-kasuak dira, eta kalteturiko pertsonaren osasunaren alde nahitaezkoak diren ekintza klinikoak egitea ahalbidetzen dute:

a) Osasun publikorako arrisku larria dagoenean, osasun-arrazoiak direla-eta beharrezkoa denean, aplikatzeko den legediari jarraituz.

b) Sendatu ezineko lesioak edo heriotza eragiteko arriskua egoteagatik gaixoaren osotasun fisiko edo psikikorako arrisku larri eta berehalakoa

izanik, gaixoaren edo harekin familia- edo egitate-lotura dutenen baimena lortzea ezinezkoa denean.

Aurreko kasuetan, soilik ikuspuntu klinikotik ezinbestekoak diren interbentzioak gauzatzen ahalko dira gaixoaren osasunaren alde.

Kasu honetan, behin larrialdiko egoera gainditurik, gaixoari prozesuari buruzko informazioa eman beharko zaio; hori, halere, ez da eragozpen izanen bitartean harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen informazioa emateko.

c) Gaixoak espresuki adierazi baldin badu ez duela informaziorik jaso nahi, haren borondatea bete beharko da, nahiz eta, hori gorabehera, interbentziorako alde aurretiko baimena lortu beharko den; informazioari uko egitea agiri batean agerraziko da.

Halere, ez jakiteko eskubidea murrizten ahalko da gaixoaren beraren osasunaren onerako denean, betebeharrak terapeutikoengatik edo hirugarrenen edo gizartearen interesarengatik.

52. artikulua. Baimena ordezkariak ematea.

1. Honako kasuetan baimen informatua ordezkariak emanen da:

a) Gaixoa, laguntzaz arduratzen den sendagilearen iritziz, erabakiak hartzeko gauza ez denean, edo haren egoera fisiko edo psikikoak egoeraz jabetzeko biderik ematen ez dionean. Gaixoak legezko ordezkariak ez badu, baimena gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen ematen dute. Gaixoak aurretik pertsona bat izendatu badu bere izenean baimen informatua emateko, hari egokituko zaio erabakia hartzea.

b) Gaixoa, legez, erabakia hartzeko ezgaituta dagoenean. Kasu horretan, adostasuna legezko ordezkariak eman beharko du.

c) 12 eta 16 urte arteko gaixo adingabeak gaitasun intelektualik eta emozionalik ez duenean interbentzioaren norainokoa ulertzeko. Kasu horretan, baimena adingabearen legezko ordezkariak emanen du, haren iritzia entzun ondoren, baldin eta 12 urte bete baditu.

2. Adingabe emantzipatuak direnean edo hamasei urte bete dituzten adingabeen kasuan, baimena ezin izanen da ordezkariak eman. Hala eta guztiz ere, arrisku larriko jardueren kasuan, irizpide fakultatiboaren arabera, gurasoei informazioa emanen zaie eta haien iritzia kontuan hartuko da kasuan kasuko erabakia hartzeko.

3. Legezko ordezkariaren erabakia adingabearen edo ezgaituaren osasunaren aurkakoa dela uste izanez gero, profesional arduradunak egitate-

ak agintari eskudunari jakinarazi beharko dizkio, hala ezartzen baita legedi zibilean.

4. Haurdunaldiaren borondatezko etetearen legezko kasuetan, entsegu klinikoetan, giza ugalketa lagunduko teknikean eta bizidunen arteko organoen dohaintza kasuetan, aplikatzekoak diren berriazko arauetan oro har ezarritakoari begiratuko zaio.

5. Ordezkaritza bidezko baimenen kasuetan, erabaki eta interbentzio medikoek proportzionatuak izan beharko dute, eta gaixoaren onura objektiboa lortzera bideratuko dira.

6. Gaixoak eta, kasua bada, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen, ahal den guztian, erabakietan parte hartuko dute osasun prozesuan zehar. Hori guztia historia klinikoan islatuta geratuko da.

53. artikulua. Baimen informatuko agiriaren edukia.

1. (KENDUTA).

2. Baimenaren dokumentuak enuntziatu laburrak jasoko ditu eta hizkera ulergarrian idatziko da, gaixo gehienek kontzeptu medikoak ulertu ahal izateko.

3. Baimen informatuaren dokumentuak, 49.9 artikuluan aipatzen den informazioaz gainera, gutxienez ere honako datuak jaso beharko ditu:

a) Osasun-zentro, -zerbitzu edo establezimenduen identifikazioa.

b) Prozeduraz arduratzen den osasun profesionalaren identifikazioa.

c) Gaixoaren identifikazioa, eta, kasua bada, legezko ordezkariarena edo gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duen pertsonarena.

d) Baimena ematen duen pertsonaren deklarazioa, non jasoko baita informazioa egoki ulertu duela, badakiela baimena edozein unetan ezezta dezakeela –ezeztatzeko arrazoia adierazi gabe ere– eta agiriaren kopia bat jaso duela.

e) Tokia eta eguna.

f) Prozeduraz arduratzen den osasun profesionalaren eta baimena ematen duen pertsonaren sinadura.

Letra berria. Prozeduraren identifikazioa eta deskribapena, irizpide medikoen arabera muntakoak eta garrantzitsuak diren gai guztiak jasoz.

54. artikulua. Osasun-tratamendu bat jasotze-ari ezezkoa ematea.

1. Gaixoak tratamendu bat jasotzeari ezezkoa ematen dion kasuetan, prozedura hori aplikatzeaz arduratzen den profesionalak informazioa eman beharko dio dauden gainerako aukerei buruz eta, kasua bada, haiek eskainiko dizkio, irispidean badaude. Egoera hori egoki dokumentatu beharko da historia klinikoan. Agindutako tratamendua ez onartzeak ez du berekin ekarriko nahitaezko senda-agiria ematea, baldin eta aukerako tratamenduak badaude, nahiz eta tratamendu aringarriak izan, betiere osasun zentroak haiek ematen baditu eta gaixoak jaso nahi baldin baditu.

2. Irispidean aukerako tratamendurik ez bada-go edo dauden guztiak errefusatzan badira, gaixoari borondatezko senda-agiria sinatzeko proposatuko zaio. Sinatzen ez badu, zentroko zuzendaritzak, osasun profesional arduradunak proposatuta, gaixoaren nahitaezko senda-agiria agintzen ahalko du, lege indardunetan ezarritako moduan.

II. KAPITULUA Aurretiatzko borondateak

55. artikulua. Aurretiatzko borondateak.

1. Pertsona guztiak eskubidea dute etorkizunean haiengan eragina izan dezaketen osasun-jardueren gainean erabakitzeke, kasuko erabakia hartu behar duten unean horretarako ahalmenik izanen ez badute ere.

Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria sendagile arduradunari zuzendutako agiri bat da, non adindun pertsona batek edo foru lege honi jarraituz gaitasuna aitortzen zaion adingabeko batek bere aurretiatzko nahiak adierazten baititu, balizko jarduketa medikoei buruz, zenbait baldintzaren ondorioz pertsonalki haiek adierazi ezin dituen egoeran kontuan hartu beharrekoak; adierazpen hori baimen informatuaren bitartez eginen da, eta sendagile arduradunak eta egoera horretan hari laguntza ematen dion talde medikoak kontuan hartu beharrekoa izanen da.

Aurretiatzko borondateetan oharrak jasotzen ahalko dira egoera kritiko, hil ala biziko eta sendaezinetan, neurri aringarrien bitartez sufrimendua saihesten dadin –bizi prozesua laburtu arren–, neurri-gabeko edo ohiz kanpoko teknologia eta tratamenduen bitartez bizia artifizialki luza ez dadin eta heriotza-prozesua gehiegikeriaz eta irrazionalki atzera ez dadin.

Pertsonak berak, aurretiatzko borondateen agirian, horretarako ordezkari bat izenda dezake, bere borondatea adierazterik ez duen kasurako. Pertsona hori solaskide baliodun eta beharrezko

bakarra izanen da sendagile edo osasun-taldea-rentzat.

Aurretiatzko borondatearen adierazpenean, interesdunak agertzeri eman ahal izanen du bere organo guztiak edo haietako batzuk helburu terapeutikoetarako, irakaskuntza helburuetarako edo ikerketa helburuetarako emateko erabakia. Hala-koetan, ez da inongo baimenik eskatuko emandako organoak atera edo erabiltzeko.

2. Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria osasun-zerbitzuek eta haren egilearekin nolabaiteko zerikusia daukaten pertsona guztiak errespetatu beharrekoa izanen da, testamentu bat bailiztan.

3. Aurretiatzko borondateak zuzentzen zaizkien sendagileek edo talde medikoek ez dituzte kontuan hartuko ordenamendu juridikoaren edo praktika kliniko egokiaren edo eskura dagoen ebidentzia zientifiko onenaren kontrakoak diren jarraibideak, ez eta xedapen-egileak xedapenak adieraztean aurreikusitako egitatezko baldintzak zorrozki bat ez datozenean ere. Kasu horietan, gaixoaren historia klinikoan behar bezalako ohar arrazoitua idatziko da.

Osasun Administrazioak gaixoak agirian adierazitako borondatea betetzen dela ziurtatzeko behar diren neurriak hartu beharko ditu.

4. Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria gaixoari laguntza ematen zaion osasun-zentroari entregatuko dio agiri-egileak, bere ahaideek edo bere ordezkariak. Agiri hori gaixoaren historia klinikoari erantsi beharko zaio.

56. artikulua. Aurretiatzko borondateak formalizatzea eta erregistratzea.

1. Guztiz eraginkorra izateko, aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria aurreko artikuluan zehazturiko baldintzetan egin beharko da, eta honako prozedura hauetakoren bat jarraituz formalizatuko da:

a) Notarioaren aurrean. Kasu honetan, lekukorik egotea ez da beharrezkoa izanen.

b) Adindunak diren eta jarduteko gaitasun osoa daukaten hiru lekukoren aurrean. Horietatik bik, gutxienez ere, ezin izanen dute agiri-egilearekin bigarren mailarainoko ahaide-loturarik ez eta ondare-harremanik izan.

c) Nafarroako Aurretiatzko Borondateen Erregistroz arduratzen den funtzionarioaren nahiz langile publikoaren aurrean, erregelamendu bidez aurreikusitako arabera.

2. Aurretiatzko borondateak aldatu, zabaldu eta zehatz daitezke, edo dozein unetan indarririk gabe

utz daitezke, haiek egiletsi dituen pertsonaren borondate soilaz, betiere haren ahalmenari eusten badio eta hori berariaz eta zalantza-tarterik gabe jaso ondoren. Kasu horietan, ondoren emandako dokumentu baliodunak aurrekoa ezeztatuko du, salbu eta berariaz erabakitzen denean aurrekoak indarrean irautea, osorik nahiz zati batean.

3. Nafarroako aurretiazko borondateen erregistro bat egonen da. Erregistro horretan, aurretiazko borondateen dokumentuak inskribatuko dira, bai eta haien aldaketak, ordezteak eta ezeztatzeak ere, alde batera utzita hori formalizatzeko zein prozedura erabiltzen den. Horren helburua izanen da, laguntza zentro guztiak, publikoak nahiz pribatuak, haien jakinaren gainean egotea. Formalizatzeko eta inskribatzeko prozedura erregelamenduz ezarri beharko da, eta bidea eman beharko du osasun arlo bakoitzetik hura bete ahal izateko.

III. KAPITULUA

Ikerketarekin eta esperimenduzko zientifikoen lotutako eskubideak

57. artikulua. Informazioa eta baimena osasunaren arloko prozedura esperimenduzko edo ikerketaren prozeduretan.

1. Gaixoari aplikatu dakizkiokeen pronostikoko, diagnosiko eta terapiako prozedurak esperimenduzko diren kasuetan, zientifikoki baliozkotzeko prozesuan dauden kasuetan edo irakaskuntza nahiz ikerketaren proiektu batean erabili daitezkeen kasuetan, osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduek egoera horren berri eman beharko diote gaixoari. Prozedura horiek ezin izanen dute inoiz ere gaixoaren osasunerako arrisku gehigarrikerik ekarri, indarreko ezagutza zientifikoa edo teknikoaren arabera.

2. Gaixoak informazio ulergarria jaso beharko du bilatzen diren helburuei buruz, onurei buruz, aurreikusitako enbarazu eta arriskuei buruz, balizko aukerei buruz eta prozedurekin berekin dakartzaten eskubide eta ardurei buruz. Nolanahi ere, prozedura abiarazteko, gaixoak, aldeztu aurretik, baimena eman beharko du eta osasun arloko profesionalak eta osasun-zentroko zuzendaritzak baimena eman beharko dute.

3. Gaixoak prozedura baimentzeko, baimen informatuari buruzko arauak izanen dira aplikatze-koak.

58. artikulua. Ehun edo lagin biologikoen buruzko eskubideak.

1. Foru lege honen menpeko osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduetan biopsia edo erauzketa bat egiten den kasuetan, prozedura hori aplikatu zaien pertsonen eskubidea izanen dute

haietatik heldu diren ehunen edo lagin biologikoen prestakinez baliatzeko, bigarren profesional baten iritzia eskatzeko edo beste osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduren batean laguntzaren jarraipena ziurtatzeko.

2. Aplikatze-koak diren arauen esparruan, eta betiere interesdunak aurrez baimena emanda, foru lege honen menpeko osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduek ehun edo lagin biologikoen gorde eta erabiltzen ahalko dituzte, biopsia edo erauzketa egiteko arrazoia izan zenaz beste xederen baterako, xede hori zilegi den bitartean.

VI. TITULUA

Osasun dokumentazioaren arloko eskubideak

I. KAPITULUA

Historia klinikoa

59. artikulua. Historia klinikoen definizioa eta tratamendua.

1. Historia klinikoa gaixo bakoitzaren laguntza-prozesuari buruzko dokumentu-multzoa biltzen du, eta prozesu horretan parte hartu duten sendagileak eta gainerako laguntza-profesionalak identifikatzen ditu. Gaixo bakoitzaren dokumentazio klinikoa neurrikerik handienera bategina egoteko ahaleginak egin behar dira. Gutxienez ere, bategite hori zentro bakoitzaren esparruan egin beharko da; bertan, gaixo bakoitzerako historia klinikoa bakarrik egon beharko da.

2. Historia klinikoa euren segurtasuna, behar bezalako kontserbazioa eta informazio-berreskuratzea ziurtatzen duten instalazioetan gorde behar ditu osasun-zentroak.

3. Historia klinikoa paperezko, ikus-entzunezko edo informatikako euskarrien bidez egin daitezke, baldin eta haien edukia egiazkoa eta etorkizuneko osoki eskuragarria izatea ziurtatzen bada. Edozein kasutan ziurtatu beharrekota da aldaketa guztiak haietan jasotzen direla, eta haiek egin dituzten sendagileak eta osasun-profesionalak identifikatzen direla.

Historia klinikoa erraz irakurtzeko modukoak izanen dira, eta ahal dela ikur eta laburduren erabilera saihestuko da; historia, halaber, normalizaturik egonen dira egitura logikoaren aldetik, erregelamendu bidez ezartzen denari jarrituz. Historia klinikoa gehitzen zaion informazio guztiak data eta sinadura eraman beharko du, hura nork egin duen argi ikus dadin.

4. Bildutako datu pertsonalak babesteko edo horiek istripuz suntsitu edo galdu edo baimenik gabe eskuratu, aldatu, komunikatu edo beste edo-

nola prozesatzea saihesteko behar diren neurri tekniko eta antolaketakoak hartu behar dituzte osasun-zentroek.

60. artikulua. Historia klinikoaren edukia.

1. Historia klinikoak identifikazio-zenbaki bat izan behar du, eta honako datu hauek jaso behar ditu:

a) Gaixoa eta laguntza identifikatzeko datuak:

- Gaixoaren izen-deiturak.
  - Jaiotza-eguna.
  - Sexua.
  - Norbanakoaren osasun-txartelean jasotako identifikazio pertsonalerako kodea.
  - Ohiko helbidea eta telefonoa.
  - Laguntzaren eta, kasua bada, ospitaleratzearen eguna.
  - Jatorria, baldin eta gaixoa beste laguntza-zentro batetik bidali baldin badute.
  - Laguntza ematen den zerbitzu edo unitatea, kasua bada.
  - Gela eta ohearen zenbakia, gaixoa ospitaleratuta badago.
  - Gaixoaren ardura daukan sendagilea.
- b) Datu klinikoak eta laguntzari buruzkoak:
- Aurrekari familiarak eta pertsonalak, fisiologikoak nahiz patologikoak.
  - Unean uneko eritasunaren edo osasun-arazoaren deskribapena eta hortik aurrerako kontsulten zioak.
  - Erabilitako prozedura klinikoak eta horien emaitzak, prozedura edo azterketa espezializatu-en kasuan emandako irizpenak eta kontsultarteko orriak.
  - Bilakaera klinikoari buruzko orriak, gaixoa ingresatu baldin badute.
  - Medikuntza-tratamenduari buruzko orriak.
  - Baimen informatuari buruzko orria, kasua bada.
  - Gaixoari diagnostikoaren berri emateko luza-tu zaion informazio-orria eta agindu zaion plan terapeutikoa, kasua bada.
  - Epikrisiari edo senda-agiria emateari buruzko txostenak, kasua bada.
  - Borondatezko senda-agiria, kasua bada.
  - Nekropsia-txostena, halakorik baldin badago.

– Ebakuntzarik egin bada, ebakuntza-orria eta anestesia-txostena erantsi behar dira, eta, erditze kasuan, erregistro-datuak.

– Larritasunari buruzko txostena.

– Ingresatzeko baimena.

– Anatomia patologikoaren txostena.

– Halakorik egonez gero, aurretiazko borondateen adierazpen-agiria, bai eta organo-emaille iza-teari buruzkoa ere.

– Erizaintzako zainketen bilakaera eta plangintza.

– Erizaintzako aplikazio terapeutikoa.

– Konstanteen grafikoa.

– Senda-agiriari buruzko txosten klinikoa.

c) Datu sozialak:

– Txosten soziala, kasua bada.

2. Sendagile edo osasun laguntzako talde batek baino gehiagok parte hartzen duteneko ospitale-historia klinikoetan, xehakaturik adierazi behar dira profesional bakoitzak eginiko ekintzak, esku-hartzeak eta preskripzioak.

3. Osasun-zentroek historia klinikoen eredu normalizatu bat izan behar dute. Eredu horrek artikuluko honetan ezarritako edukia islatu beharko ditu, zentro bakoitzaren osasun laguntzaren mailari eta ematen duen prestazio-motari egokituak.

61. artikulua. Historia klinikoaren erabilerak.

1. Historia klinikoa gaixoari behar bezalako osasun-laguntza ematen zaiola ziurtatzen laguntzeko tresna bat da, nagusiki. Horretarako, gaixoaren diagnostiko edo tratamenduarekin zerikusia daukaten zentroko osasun arloko profesionalak historia klinikoa eskuratzeko aukera izan behar dute.

2. Zentro bakoitzak jardunbide bat ezarri beharko du posible izan dadin gaixo jakin bati osasun laguntza ematen zaion bitartean hura zaintzen duten profesionalak uneoro eskuratu ahal izatea kasuan kasuko historia klinikoa.

3. Datu pertsonalak babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan, Osasunari buruzko apirilaren 25eko 14/1986 Lege Orokorrean eta horiekin bat datozen xedapenetan ezarritakoari jarraikiz, epidemiologia, ikerketa edo irakas-kuntzako helburuetarako eskura daiteke historia klinikoa. Historia klinikoa aipaturiko xedez eskuratzeko gaixoaren identifikazio pertsonaleko datuak babestera behartzen du, izaera klinikoa eta osasun laguntzaren arlokoa dutenetatik bereiziz, hark aurretiaz baimena eman duenean izan ezik.

4. Osasun-zentroetako administrazio eta kudeaketa eginkizunez arduratzen diren langileek historia klinikoan aipaturiko eginkizunekin zerikusia daukaten datuak baizik ezin dituzte eskuratu.

5. Ikuskatze, ebaluatze, kreditatze nahiz plangintza arloko eginkizunak betetzen dituzten eta behar bezala kreditaturik dauden osasun-arloko langileek historia klinikoak eskura ditzakete, baldin eta osasun laguntzaren kalitatea, gaixoaren esku-bideekiko errespetua edo zentroak gaixokiko, erabiltzaileekiko edo osasun-administrazioarekiko duen beste edozein betebeharrak bete ote den egiaztatzeko eginkizunak betetzeko bada.

6. Dituzten eskumenen erabilera-esparruan historia klinikoan edozein datu eskuratzen duten langileek datu horiek isilpean edukitzeko betebeharra izanen dute.

7. Administrazioak begiratuko du gaixoen datuen artxiboak behar bezala erabiltzen direla, eta horretarako datuez egiten den erabilera ororen gaineko segurtasun, kontrol eta erregistro neurriak aplikatuko ditu.

62. artikulua. Agiri klinikoak gordetzea.

1. Osasun zentroek agiri klinikoak gorde beharra dute, segurtasunez eta behar bezala mantentzen direla ziurtatzeko moduan hain zuzen ere, baina ez jatorrizko euskarrian nahitaez, gaixoari behar bezalako laguntza emateko kasuan-kasuan beharrezkoa den bitartean eta, gutxienez ere, laguntza-prozesu bakoitzeko senda-agiriaren egunetik bost urte igaro diren arte.

2. Edozein kasutan, historia klinikoan, gaixoa identifikatzeko datuekin batera, honako hauek gorde behar dira gaixoa hil denetik gutxienez ere bost urte igaro diren arte: baimen informatuaren orriak, senda-agiria emateari buruzko txostenak, txosten kirurgikoak, erditze-erregistroa, anestesiarri buruzko datuak, azterketa osagarriari buruzko txostenak eta nekropsia-txostenak.

3. Dokumentazio klinikoan, indarreko legeriarekin bat, ondorio judizialearako ere gordeko dira. Orobat gordeko da epidemiologia, ikerkuntza edo Osasun Sistema Nazionalaren funtzionamendunahiz antolamendu-arrazoia daudenean. Ukitutako pertsonen identifikazioa ahal den neurrian ekiditeko moduan erabiliko dira agiri horiek.

4. Osasun arloko profesionalak gaixoen laguntza-prozesuari buruzko dokumentazio kliniko ordenatu eta sekuentziala sortu eta gordetzen lagundu behar dute.

5. Gaixo ospitaleratuak dituzten zentroek nahiz osasun arloko zerbitzuen irizpideari jarraikiz beste

edozein laguntza mota jasotzen duten behar beste gaixo artatzen dituztenek harrera eta dokumentazio klinikoan unitatearen bidez kudeatuko dute historia klinikoan, unitate horren ardura baita historia klinikoak artxibo bakar batean biltzea. Historia kliniko horien zaintza osasun zentroko zuzendaritzaren ardura izanen da.

6. Euren jarduera banaka garatzen duten osasun arloko profesionalak dira sortzen duten laguntza-agiriak kudeatu eta zaintzeko arduradunak.

Dokumentazio klinikoari aplikatzekoak dira datu pertsonalak dituzten fitxategiak gordetzeari buruzko legerian eta, oro har, Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko Lege Organikoan ezarritako segurtasuneko neurri teknikoak.

63. artikulua. Zaintza eta kudeaketa.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek beren gaixoen historia klinikoak —euskarria edozein dela ere— artxibatu eginen dituzte segurtasuna, kontserbazio zuzena eta informazioa berreskuratzeko bidea ziurtatzen duten instalazioetan. Gainera, behar diren neurri tekniko eta antolamenduzkoak hartuko dituzte jasotako datu pertsonalak babesteko eta haien suntsitzea edo ustekabeko galera saihesteko, bai eta baimendu gabeko sarrerak, alterazioak, komunikazioak edo bestelako tratamenduak saihesteko ere.

2. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek behar diren mekanismoak ezarriko dituzte historia klinikoaren edukia benetakotasuna eta hura etorkizunean berriz erabili ahal izatea ziurtatzeko. Nolanahi ere, ziurtatu beharrezkoa da aldaketa guztiak eta haiek egin dituzten osasunaren profesionalen identifikazioa haietan jasotzen direla.

Artikulu berria. Historia klinikoak suntsitzea eta muntako datuak kontserbatzea.

Erregelamendu bidez, historia klinikoak suntsitzeko prozedura ezarriko da, lege jasotako kasuetan, bai eta ikuspuntu zientifikotik beren garrantzia dela-eta muntakoak izan daitezkeen datuak kontserbatzeko prozedura bat ere.

64. artikulua. Historia klinikoan eskuratzeko eskubideak.

1. Gaixoak eskubidea izanen du 60. artikuluan deskribatutako historia klinikoaren gaineko dokumentazioa eskuratzeko, bai eta hartan jasotako datuen kopia bat jasotzeko ere. Administrazioari dagokio historia klinikoan eskuratzen dela ziurtatzeko prozedura arautzea.

2. Gaixoak historia klinikoan eskuratzeko daukan eskubidea ordezkaritza bitartez ere erabili daiteke,

baldin eta ordezkari behar bezala frogatu badago.

3. Gaixoak ez du historia klinikoaren dokumentazioa eskuratzeko duen eskubidea ezin izan du baliatu baldin eta gaixoaren interes terapeutikoa-rengatik hartan jasotako datuen konfidentzialtasunerako hirugarren pertsonak duten eskubidearen kaltetan bada, ez eta dokumentazioa taxutzen parte hartu duten profesionalen eskubidearen kaltetan ere, profesional horiek ohar subjektiboek gaineko zuhertasuna balia baitezakete dokumentazioa eskuratzeko eskubidearen aurrean.

4. Foru lege honetan xedatuaren eraginetarako, ohar subjektibo gisa hartuko dira osasun arloko profesionalen uste edo balorazio pertsonalak, datu objektiboetan edo proba osagarrietan zuzenean oinarriturik ez daudenak eta, profesional horien iritziz, interesekoak izan daitezkeenak gaixoaren osasun laguntzarako. Ohar subjektibotzat joko dira soilik hurrengo ataletako batean sar daitezkeenak:

- Demonstratu gabeko hipotesi diagnostikoei buruzko balorazioak.
- Ez-betetze terapeutikoei buruzko susmoak.
- Aitortu gabeko tratamenduei buruzko susmoak.
- Aitortu gabeko ohiturei buruzko susmoak.
- Tratu txarren biktima izateari buruzko susmoak.
- Jokabide harrigarriak.

Osasun arloko profesionalek ez dute jasoko gaixoaren osasun laguntzarekin zerikusirik ez duten adierazpen, iruzkin edo daturik, edo osasun-baliorik ez dutenak.

65. artikulua. Historia klinikoaren edukiari dagozkion eskubideak.

Gaixoak eskubidea dauka osasun zentroek historia klinikoaren zaintza aktibo eta arduratsurako jardunbide bat ezar dezaten. Zaintza horrek posible egin behar du foru lege honetako 31. artikulua ezarritakoari jarraituz konfidentzialtasunaren printzipioaren pean dagoen informazioa bildu, eskuratu, bat egin eta komunikatzea.

66. artikulua. Historia klinikoa osatzea.

1. Historia klinikoa osatzea, gaixoaren osasun laguntzarekin loturiko alderdiei dagokienez, hartan esku hartzen duten osasun-profesionalen betebeharra da. Osasun profesional batek edo laguntzatalde batek baino gehiagok parte hartzen dutenean, banakatuta agertuko dira profesional bakoitzaren ekintzak, interbentzioak eta aginduak.

Gehitutako informazio guztiek data eta sinadura izan behar dute, halako moduz non argi eta garbi agertuko baita zein izan den informazioa gehitu duen pertsona.

2. Laguntza prozesuan esku hartzen duten profesionalen ohar subjektiboak, hirugarrenen intimitatean eragina duten datuak eta gaixolari premia terapeutiko frogatu baten ondorioz eman ez zaion informazioa argi identifikatuta egonen dira, historia klinikoan jasotako gainerako informaziotik bereizteko moduan, bi eratako informazio horiek, behar izanez gero, banandu ahal izateko.

67. artikulua. Beste sarrera batzuk.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetan kanpoko pertsona, ente edo entitateak historia klinikoan sartu ahal izateko, oro har, pertsona interesdunaren baimena behar da, aurretik datu pertsonalak eta datu klinikoak eta laguntzazkoak bereizi ez badira, hain zuzen ere gaixoaren anonimata ziurtatuta egon dadin.

2. Aurreko idatz-zatitik salbuetsiko da historia klinikoan sartzeari Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoko 11.2 eta 22. artikuluetan aurreikusitako kasuetan.

3. Gaixoa hiltzen bada, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonak historia klinikoan sartzeko modua izan behar dute, salbu eta hildakoak hori berariaz debekatu badu eta hala egiaztatuta badago. Kasu horietatik kanpo, hirugarren bat hildako gaixo baten historia klinikoan sartzeko, bere osasunerako arrisku bat existitu behar da, osasun profesional batek behar bezala egiaztatutakoa. Bi kasu horietan, bidezkoak diren datuak emanen dira, baina informazioak ez du jasoko hildakoaren edo hirugarren pertsonen intimitatea uki dezakeen daturik, ez eta profesionalen ohar subjektiborik ere.

II. KAPITULUA Bestelako dokumentazioa

68. artikulua. Senda-agiriari buruzko txostena.

1. Gaixo guztiek eskubidea izan behar dute beren laguntza-prozesuarekin lotutako txosten klinikoak lortzeko. Txosten horiek kasuko osasun profesionalak egiten ditu, eta alta emateko unean emanen dira.

2. Behin laguntza-prozesua amaiturik, gaixo orok edo harekin familia- edo egitate-lotura duen orok eskubidea izan behar du osasun-zentrotik nahiz osasun-zerbitzuetik senda-agiri bat jasotzeko, non gutxienez ere gaixoaren datuak, historia klinikoaren laburpen bat, emandako laguntza-jardueraren

diagnosia eta gomendio terapeutikoak jasoko baitira. Senda-agiriaren ezaugarriak, betebeharrak eta baldintzak arauz ezartzen direnak izanen dira.

3. Halaber, pertsona orok eskubidea du baja-agiriak, baja berresteko agiriak, senda-agiriak eta ezgaitasuna nahiz bestelako eraginak baloratzeko gainerako txosten edo dokumentu klinikoak jasotzeko, indarreko legeei jarraituz.

69. artikulua. Ziurtagiri medikoak ematea.

1. Pertsona orok eskubidea du bere osasun-egoerari buruzko txostenak edo ziurtagiriak jasotzeko. Ziurtagiri horiek doakoak izanen dira, legezko nahiz erregelamenduzko xedapenen batean hala ezarrita dagoenean; nolahi ere, Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemaren esparruan, ziurtagiri horiek doakoak izanen dira Foru Administrazioarentzat direnean.

2. Pertsonak eskubidea dute Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko fakultatiboek ziurtagiri medikoak egin ditzaten Erregistro Zibilerako, jaiotzari, heriotzari eta gainerakoei buruz.

VII. TITULUA

Pertsonen osasuna dela-eta dauzkaten betebeharrak

70. artikulua. Norberaren osasunarekiko ardura.

Foru lege honen esparruan, pertsona guztiek, antolamendu juridikoan ezarritakoaren arabera, honako betebeharrak izanen dituzte: beren osasunari buruzko erabakiak onartzea; dauden aukeren artean hautatutako diagnosi- edo terapia-bideei buruzko erabakiak idatziz jasotzea eta borondatezko senda-agiria sinatzea. Nafarroako Osasun Administrazioak herritarren sentsibilizatzea sustatuko du, beren osasunaren erantzukizuna beren gain hartzeari dagokionez hain zuzen.

71. artikulua. Osasun-aginduak eta -neurriak errespetatzea.

Nafarroako Osasun Administrazioak, batetik, zainduko du herritar guztientzat eman beharreko osasun agindu orokorrak eraginkorrak izan daitezela, eta, bestetik, sustatuko du pertsonak agindu horiek errespetatzeko betebeharra bete dezatela. Berdin jardunen du, eraginkortasuna zainduz eta errespetua sustatuz, beste neurri hauekin ere: arriskuen prebentzioarako osasun neurriekin, osasunaren babeserako neurriekin edo osasun publikoa hobetzeko eraginkortasun aitortua duten neurriekin, nola baitira hartzen direnak besteak beste tabakoa, alkoholismoa, trafikoko istripuak edo txertoen zein bestelako prebentzio neurrien bidez aurrea hartzeko moduko gaixotasun kutsagarriak bezalako arazoaren aurrean hartzen diren neurriak, edota bes-

telako prebentzio neurri batzuekin. Nafarroako Osasun Administrazioak zainduko du, halaber, eraginkorra izan dadila agindu eta neurri horien xedeak lortzeko lankidetzan jarduteko betebeharra, eta betebehar horren betetzea ere sustatuko du.

Txertoen bidez edo bestelako prebentzio neurrien bidez aurrea hartzeko modukoak diren gaixotasun kutsagarrien aurrean, haietan banakako erabakiak garrantzitsuak baitira prebentzioarako, jokabide osasungarriak izatea sustatuko da, lehen-tasuna emanez haiek hartzen dituzten pertsonen interesei, osasunerako erabaki kaltegarriak hartzen dituzten pertsonen interesen aurrean, interesen talkarik izanez gero.

72. artikulua. Osasun baliabideak eta prestazioak egoki erabiltzea, osasun premien arabera.

1. Pertsona guztiek osasun instalazioak eta ekipamenduak zaintzeko betebeharra izanen dute; halaber, egoki eta arduraz erabiliko dituzte, haien kontserbazioa eta funtzionamendua ziurtatzeko, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu bakoitzean ezarritako arauari jarraituz.

2. Pertsona guztiek errespetatu beharko dituzte osasun-zentro eta -zerbitzuek bisitetarako ezarritako araubidea, bai eta haien jarduera arautzeko gainerako ordutegiak ere.

3. Pertsona guztien betebeharra eta ardura da osasun-baliabide eta -prestazioak egoki erabiltzea, beren osasun premiekin bat eta Nafarroako osasun sistemak haiek bideratzeko eskaintzen aukeraren arabera.

4. Norbaiti ezinezkoa gertatzen bazaio aurretiaz programatutako osasun-hitzordu edo -zerbitzu batera joatea, osasun sistemari ahal bezain laster abisatzeko betebeharra du.

73. artikulua. Pertsonen errespetua.

Pertsona guztiek gaixoekiko, haiek laguntzen daudenekiko eta osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetan zerbitzua ematen duten pertsonen errespetua gordetzeko betebeharra izanen dute, kasuan kasuko zentroaren barruan nahiz kanpoan eta duintasun pertsonalari eta profesionalari dagokienez.

74. artikulua. Leialtasuna eta egiazkotasuna datuak ematerakoan.

1. Pertsona guztiek dute betebeharra osasun agintariekin lankidetzan aritzeko gaixotasunen prebentzioan, eta, bereziki, interes publikoko arrazoiak tarteko direnean.

2. Pertsona guztiek eman beharko dituzte laguntza-prozesurako edo interes orokorreko arra-

zoiengatik beharrezkotzat jotzen diren datuak, beren egoera fisikoari edo beren osasunari buruzkoak. Datu horiek leialtasunez eta egiaz eman beharko dituzte.

VIII. TITULUA
Osasun-zentro, -zerbitzu
eta -establezimenduetako eskubide
profesionalak

75. artikulua. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako eskubide profesionalak.

Langileen Estatutuan, funtzionarioen arauetan, lan arauetan eta osasunaren arloko lanbideak antolatzeko arauetan aitorturiko eskubideak ezertan ere kendu gabe, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalak honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren eginkizunak betetzeari dagokionez, ohorea eta prestigio profesionala errespetatzeko eskubidea.

2. Segurtasunerako eta osotasun fisiko eta moralerako eskubidea. Horretarako, Osasun Administrazioak osasun-langileen aurkako erasoan erregistro-sistema bat sortzea sutatuko du, eta haien prebenitzeko eta zuzentzeko behar diren jarduera-prozedurak landuko ditu.

3. Beren osasuna lanetik heldutako arriskueta-tik babestuta edukitzeko eskubidea, lan arriskuen prebentzioari buruzko arauetan ezarritakoari jarraituz; bereziki, istripu biologikoen aurka babestuta egoteko eskubidea, behar diren diagnosi- edo terapia-jardueren bitartez.

4. Beren eginkizunetan ari direnean, autonomia zientifikoa eta teknikoak edukitzeko eskubidea, soilik legeak eta antolamendu juridiko eta deontologikoan jasotako balioek ezarritako mugekin.

5. Irain, mehatxu edo eraso egoeretan, osasun-laguntza emateari uko egiteko eskubidea, horrek arretarik eza ekartzen ez duen bitartean. Uko egite hori gauzatuko da erregelamenduz ezartzen den prozeduraren bitartez. Hori, nolana ere, formalki jaso beharko da, eta gaixoei uko egitearen arrazoia eman beharko zaie; halaber, laguntzaren jarraitasuna bere gain hartuko duen osasun-zentro, -zerbitzu edo -profesionalaren berri emanen zaie.

6. Etengabeko prestakuntzarako eskubidea.

7. Kontzientzia eragozpena.

Haurdunaldiaren borondatezko etetean zuzenean inplikaturiko osasun arloko profesionalak eskubidea izanen dute kontzientzia eragozpenaz baliatzeko, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haur-

dunaldiaren borondatezko etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoan ezarritako moduan.

8. Egoera problematikoetan laguntza profesionala jasotzeko eskubidea.

Idatz-zati berria. Bere lanposturako arrazoizkoak diren irisgarritasun neurri eta doikuntza guztiak edukitzeko.

IX. TITULUA
Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendue-
tako eskubide profesionalen betebeharrak

76. artikulua. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako eskubide profesionalen betebeharrak.

Berariazko arauetan erregulatutako betebeharrak ezertan kendu gabe, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek honako betebeharrak bete beharko dituzte:

1. Gaixoei eta erabiltzaileei osasun laguntza egokia ematea.

2. Gaixoei informazioa ematea beren osasunari buruzko edozein jarduerari buruz. Osasun laguntza ematen duten profesional guztiek, teknika edo prozedura zehatz bat aplikatzen den laguntza prozesuetan, beren jardueretatik berariaz heldu den informazioa emateko erantzukizuna ere izanen dute.

3. Gaixoak libreki eta boluntarioki hartutako erabakiak errespetatzea.

4. Informazioari eta dokumentazio klinikoari buruzko betebeharrak betetzea; besteak beste, gaixoen laguntza-prozesuari buruzko dokumentazio kliniko ordenatua, egiazkoa, gaurkotua, sekuentziala eta ulergarria sortzen eta mantentzen lan egitea edo laguntzea, dokumentazioa edozein euskarri materialetan dagoela ere.

5. Gordetzen duten dokumentazio klinikoa kudeatu eta zaintzea, lanean banaka jarduten dutenean.

6. Jarduera profesionaletik heldu den edo irispidetan duten gaixo eta erabiltzaileei buruzko informazio eta dokumentazio kliniko guztia isilpean gordetzea.

7. Esku hartzen duteneko prozesu klinikoekin lotura duten protokolo, erregistro, txosten, estatistika eta gainerako dokumentazioa osatzea, horren barne direla ikerketa medikoa eta informazio epidemiologikoa.

X. TITULUA

Zehapen araubidea

77. artikulua. Zehapen araubidea

Foru lege honetan tipifikatutako arau-hauste administratiboren bat egiten dutenei titulu honetan ezarritakoaren arabera zehapena ezarriko zaie. Hori, halere, ez da eragozpen izanen gerta daitezkeen zigor arloko erantzukizunetarako, erantzukizun zibiletarako edo beste mailaren bateko erantzukizunetarako.

78. artikulua. Zehapenak pilatzea

Subjektu berei ez zaie inolaz ere bi zehapen administratibo ezarriko egintza berberengatik, babestu nahi den interes publikoa berdina baldin bada, baina horri loturiko beste egintza edo arau-hausteengatik datozen erantzukizunak eskatu beharko dira.

79. artikulua. Arau-hausteen motak

Arau-hauste administratiboa dira hurrengo artikuluan tipifikatutako egiteak edo ez-egiteak, foru lege hau garatzeko arauak ezartzen dituzten zehaztasunekin, kasua bada.

80. artikulua. Arau-haustek

1. Arau-hauste arinak honako hauek dira:

a) Dokumentazio klinikora zabarkeria hutsez sartzea, hori zilegi izateko baldintzak bete gabe, betiere hartan bildutako informazioa bidegabeki erabili ez bada, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

b) Gaixoen edo erabiltzaileen osasun egoera egiaztatzen duten txostenak eta ziurtagiriak bete zeari buruzko arauak ez betetzea.

c) Premia objektibo batekin bat ez datozen osasun-baliabide eta -prestazioak behar ez bezala, abusuz edo arduragabekiaz erabiltzea.

d) Osasun-instalazio edo -zerbitzuak suntsitzea, kaltetzea edo hondatzea, baldin eta osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren erabilera normalean eraginik ez badu.

e) Pertsonak beren osasun-egoeraz arduratzeko duten betebeharra ez betetzea edo biztanleria osorako diren osasun izaerako agindu orokorrak ez betetzea, horretatik hirugarrenen osasunerako arriskuak edo kalteak erator daitezkeenean.

f) Osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren funtzionamendu normala edo haren bizigarritasun baldintzak aldarazten edo kaltetzen duten ekintzak egitea.

g) Foru lege hau betetzearen arloko irregularitasun soilak, osasunean eraginik zuzenkorik ez dutenak, zabarkeria arinez egindakoak. Ondorio horietarako, zabarkeria arintzat joko da zaintzaren betebeharra ez betetzea edo profesional bakoitzari osasun jarduerak exijitzekoak zaizkion kontrol edo arretak ez betetzea, betiere haien erantzukizun-mailaren arabera.

2. Arau-hauste larriak hauek dira:

a) Dokumentazio klinikora sartzea hori zilegi egiten duten baldintzak faltatuz edo haren gaineko bidegabeko erabilera eginez, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

b) Informazio eta dokumentazio klinikoa eskura dezaketen langileek ez betetzea informazioaren konfidentialtasuna ziurtatzeko betebeharra.

c) Gaixoen autonomia errespetatetik heldu diren eskubideak gutxitzeko edo murrizteko jarduerak egitea.

d) Osasun-instalazio edo -ekipamenduak suntsitzea, kaltetzea edo hondatzea, baldin eta osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren erabilera normalean eraginik ez badu.

e) Pertsonak beren osasun-egoeraz arduratzeko duten betebeharra ez betetzera edo biztanleria osorako diren osasun izaerako agindu orokorrak ez betetzea, horretatik hirugarrenen osasunerako egiazko kalteak eratoritzen direnean.

f) Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen, gaixoen edo gaixoen laguntzaileen aurkako erresistentzia, errespetu falta, mehatxuak, irainak, errepresaliak edo beste edozein motatako presioak.

g) Bi urteko epean bi arau-hauste arin edo gehiago egiteagatik zehapena jaso izana.

3. Arau-hauste oso larriak:

a) Aurreko idatz-zatietan aurreikusitako jokabideak, foru lege honetako aginduak kontzienteki eta nahita ez betetzea suposatzen dutenean eta kalte larria eragiten dutenean.

b) Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen, gaixoen edo gaixoen laguntzaileen aurkako eraso fisikoa.

c) Hiru urteko epean bi arau-hauste larri edo gehiago egiteagatik zehapena jaso izana.

Artikulu berria. Ezgaitasunaren ondoriozko aukeren berdintasunaren, bazterketa ezaren eta irisgarritasunaren arloko arau-haustek eta zehapenak.

Aukeren berdintasunaren, bazterketa ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren arloko arau-hauste administratiboren bat egiten dutenei zehapena ezarriko zaie, Ezgaitasunaren bat duten pertsonen aukera berdintasunaren eta irisgarritasun unibertsalaren alorreko arau-hausteei eta zigorrei buruzko abenduaren 26ko 49/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Hori, halere, ez da eragozpena izanen zigor arloko edo beste maila bateko gainerrako erantzukizunetarako.

81. artikulua. Pertsona erantzuleak.

1. Arau-haustearen erantzuleak izanen dira, haren egile gisa hartuta, foru lege honetan arau-hauste gisa tipifikatutako egiteak edo ez-egiteak gauzatzen dituzten pertsona fisikoak edo juridikoak.

2. Zehapena ordaindu beharko dute, halaber, honako pertsonak:

a) Gurasoek edo tutoreek solidarioki ordainduko dituzte adingabeek eginiko arau-hausteetatik heldu diren zehapenak.

b) Pertsona juridikoen administratzaileek subsidiarioki ordainduko dituzte pertsona juridiko horiek eginiko arau-haustek.

82. artikulua. Zehapenak

1. Foru lege honetan jasotako arau-hausteenatik zehapenak, kasua bada, isun bidez ezarriko dira; hori, halere, ez da eragozpen izanen artikuluko honetako 4. idatz-zatian ezarritakoa aplikatzeko.

2. Foru lege honetan aurreikusitako arau-hausteenatik honako zehapenak ezarriko dira:

A. Arau-hauste arinengatik:

a) Maila txikienean: 600 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 601 euro eta 1.800 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 1.801 euro eta 3.000 euro bitarteko isuna.

B. Arau-hauste larriengatik.

a) Maila txikienean: 3.001 euro eta 6.000 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 6.001 euro eta 10.500 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 10.501 euro eta 15.000 euro bitarteko isuna.

C. Arau-hauste oso larriengatik.

a) Maila txikienean: 15.001 euro eta 120.000 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 120.001 euro eta 350.000 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 350.001 euro eta 600.000 euro bitarteko isuna.

3. Oso larritzat kalifikatutako arau-hausteengatik, gainera, establezimendua aldi baterako itxeko zehapena ere ezartzen ahalko da, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu pribatuen kasuan, eta lanbidean jarduteko urtebetetik bost urtera bitarteko inhabilitazioa ere ezartzen ahalko da.

4. 80. artikuluko 2 f) eta 3 b) idatz-zatietan tipifikatutako arau-hausteengatik zehatutako pertsonen honako zehapena ere ezartzen ahalko zaie: osasun zentroz aldatzea eta esleitzen zaion zentroari nahitaez atxikitzea, eta hiru urtez beste zentro bat hautatzeko debekua.

83. artikulua. Mailaketa.

1. Foru lege honetan aurreikusitako arau-haustetarako ezarri diren zehapenak maila txikienean, ertainean eta handiengan mailakatuko dira, honako inguruabarrei erreparatuta:

a) Prozedura administratiboari buruzko legeek orokorrean ezarritakoak.

b) Asmo txarraren norainokoa.

c) Aurretiazko ohartarazpenak ez betetzea.

d) Eragindako osasun-nahastearen edo nahaste sozialaren larritasuna.

e) Eragindako kaltea eta ukitutako pertsonen kopurua.

f) Bereziki babestutako pertsonen talde bat zuzenean kaltetzea.

g) Arau-haustearekin lorturiko onurak.

h) Arriskuen iraunkortasuna edo aldi baterakotasuna.

i) Osasunaren arloko beste arau-hauste batzuk egotea edo haiek egitea erraztu edo ezkutatu izatea.

2. Nolanahi ere arau-haustearen ekintzaren eta aplikatutako zehapenaren artean behar den proportzionaltasuna gordeko da.

84. artikulua. Organo zehatzaile eskudunak.

1. Nafarroako Gobernua da arau-hauste oso larriengatik 120.000 eurotik gorako zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

2. Osasun Departamentua da 15.000 eurotik 120.000 eurora bitarteko zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

3. Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko zuzendari-kudeatzailea da 15.000 eurotik beherako zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

85. artikulua. Zehapen prozedurak ebazteko epea.

Sei hilabetekoa izanen da foru lege honetan tipifikatutako arau-hausteengatik hasitako zehapen prozedurak ebazteko epea.

86. artikulua. Hertsatzeko neurriak.

Foru lege honetan oinarrituta erabakitzen diren ebazpen administratiboak betearazteko, isun hertsatzaileak jartzen ahalko dira, hilez hilekoak. Haien zenbatekoa ez da 1.000 eurotik gorakoa izanen.

Xedapen gehigarria

Osasun Departamentuak behar diren ikuska-penak eginen ditu ziurtatzeko eta egiaztatzeko bere zerbitzuan ari diren osasun-erakundeek eta langileek foru lege honetan ezarritako betebeharrak betetzen dituztela.

Xedapen gehigarri berria

Foru lege honetako 38. artikuluko 4. idatz-zatiko c) letrak aipatzen dituen gidak erabiltzailearen eskura egonen dira foru lege honek indarra hartu eta urtebeteko epean; egitura erraza izanen dute;

erraz ulertzeko modukoak izanen dira eta aldizka gaurkotuko dira.

Xedapen indargabetzailea

1. Indarrik gabe utzi da Osasunari buruzko azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legeko 3. artikulua.

2. Indarrik gabe utzi da maiatzaren 25eko 2/2000 Foru Legea, Nafarroan bizi diren etorkin guztiak Nafarroako osasun sistema publikoaren babesean geratzeari buruzkoa.

3. Indarrik gabe utzi da maiatzaren 6ko 11/2002 Foru Legea, gaixoaren zenbait eskubide, hain zuzen ere biziaren gaineko aurretiazko borondateak egitekoa eta informazioa eta agiri klinikoak eskuratzekoa, arautzen dituen.

4. Indarrik gabe uzten dira foru lege honetan ezarritakoari aurka egiten dioten maila bereko edo apalagoko xedapenak.

Azken xedapenetan lehenengoa

Nafarroako Gobernuari ahalmena ematen zaio foru lege hau garatzeko behar diren erregelamenduzko arauak eman ditzan.

Azken xedapenetan bigarrena

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra.

Foru Lege proposamena, Bizitzaren amaieran pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzkoa.

ZUZENKETAK AURKEZTEKO EPEA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Legebiltzarrak, 2010eko urriaren 14an egindako Osoko Bilkuran, bizitzaren amaieran pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzko Foru Lege proposamena aintzat hartzea erabaki zuen. Proposamen hori Nafarroa Bai parlamentu-taldeak aurkeztu eta 2010eko uztailaren 2ko 76. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Hori horrela, Legebiltzarreko Erregelamenduko 147. artikuluan ezarritakoarekin bat, Eledunen Batzarrari entzun ondoren, hona

ERABAKIA:

1. Bizitzaren amaieran pertsonen eskubideak eta duintasuna ziurtatzeari buruzko Foru Lege

proposamena prozedura arruntari jarraikiz izapidetzea.

2. Proposamen horri buruz irizpena emateko ahalmena Osasun Batzordearen esku uztea.

3. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Erabaki hau argitaratzen denetik **hamabost egun balioduneko epea hasiko da eta 2010eko azaroaren 16ko eguerdiko hamabietan bukatuko da**. Epe horretan, Erregelamenduko 127. eta 147. artikuluetan ezarritakoarekin bat, parlamentu-taldeen eta foru parlamentarien zuzenketak aurkeztu ahalko dizkiote proposamenari.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

E saila:
JABELDURAK, MOZIOAK ETA ADIERAZPEN POLITIKOAK

Landa Inguruneko Emakumearen Nazioarteko Egunari buruzko adierazpen instituzionala.

ELEDUNEN BATZARRAK ONETSIA

2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Nafarroako Parlamentuko Eledunen Batzarrak ondoko adierazpena onetsi zuen:

“Nafarroako Parlamentuak landa inguruneko emakumeen lanaren garrantzia aitortzen du, eta konpromisoa hartzen du lanean jarraitzeko bere eskumenen esparruan, gizonen eta emakumeen

arteko egiazko berdintasuna lortze aldera, landa ingurunea biziberritzeko xedez eta garapen iraungarria, berdintasunezkoa eta iraunkorra lortzeko xedez.”

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

F saila:
GALDERAK

Galdera, Pirinioen Garapenerako Plan Estrategikorako 60 milioi euro banatzeko ekintza zehatzei buruzkoa.

JOSÉ ANDRÉS BURGUETE TORRES JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea José Andrés Burguete Torres jaunak aurkeztutako galdera, Pirinioen Garapenerako Plan Estrategikorako 60 milioi euro banatzeko ekintza zehatzei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Convergencia de Demócratas de Navarra foru parlamentarien elkarteko foru parlamentari José

Andrés Burguete Torres jaunak, Legebiltzarreko Erregelamenduan ezarritakoaren babesean, ondoko galdera egin du, Nafarroako Gobernuak idatziz erantzun dezan:

Galdera idatzia, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza kontseilariari zuzendua:

2010eko urriaren 5ean Nafarroako Parlamentuko Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Batzordean egin zenuen agerraldian adierazi zenuenez, 2010ean 60 milioi euro bideratu dira Pirinioen Garapenerako Plan Estrategikoak ukitutako eremu geografikora. Baieztapen hori dela eta, ondokoa jakin nahi dut:

Pirinioen Garapenerako Plan Estrategikora 2010ean bideratzen ari diren 60 milioi euro horiek, zer ekintza zehatzen artean banatu dira? Zer dirupuru bideratu da ekintza bakoitzera?

Iruñean, 2010eko urriaren 8an

Foru parlamentaria: Jose Andrés Burguete Torres

Galdera, ingurumen hezkuntzako zentroetarako bisita gidatuak eskatu dituzten ikastetxeei buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, ingurumen hezkuntzako zentroetarako bisita gidatuak eskatu dituzten ikastetxeei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatziko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejero, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

1. 2010-2011 ikasturteko eskola-kanpainaren barruan bisita gidatuak egiten dira Foru Komunitateko ingurumen hezkuntzako zentroetara. Zer ikastetxek eskatu dute bisita horiek egitea?

2. Zer ikastetxek eskatu zuten Foru Komunitateko ingurumen hezkuntzako zentroetara bisita egitea aurreko eskola-kanpainetan? Zehaztu urtean, ikastetxeen eta bisitarien arabera.

Iruñean, 2010eko urriaren 13an

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, labore ekologiko berrien balorazioari buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, labore ekologiko berrien balorazioari buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatziko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejero, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

• Zer balorazio egiten du Nafarroako Gobernuak Foru Komunitateko labore ekologiko berriei buruz?

Iruñean, 2010eko urriaren 13an

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, energiaren arloan Nafarroako Gobernuak aurrera eramanen duen politika orokorrari buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, energiaren arloan Nafarroako Gobernuak aurrera eramanen duen politika orokorrari buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Nafarroa Bai parlamentu-taldeko foru parlamentari Aitor Etxarri Pellejero, Legebiltzarreko Erregelamenduan xedatuaren babesean, honako galdera hau egin dio Nafarroako Gobernuari, idatziz erantzun diezaion:

Energia-politikak berebiziko garrantzia du lurraldearen garapen sozialari eta ekonomikoari nahiz lurraldearen iraungarritasunari begira. Politika hori egoki kudeatzeak eragin handia du erabilitzaileak jasan beharreko kostuan, eta hori funtsezkoa da lehiakortasunari begira gure lurraldearen garapenari dagokionez.

- Nafarroako Gobernuak zer politika orokor eramanen du aurrera energiaren arloan?

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, mihi urdinaren gaitza eragiten duen birusaren 4. serotipoak Nafarroan duen egoerari eta Nafarroako Gobernuak horri buruz hartutako neurriei buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, mihi urdinaren gaitza eragiten duen birusaren 4. serotipoak Nafarroan duen egoerari eta Nafarroako Gobernuak horri buruz hartutako neurriei buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Aitor Etxarri Pellejero, Nafarroa Bai parlamentu-taldeko parlamentariak, Nafarroako Parlamentuko araudian xedatutakoaren arabera, ondoko galdera egiten du, Nafarroako Gobernuak idatziz erantzun diezaion.

- Zein da mihi urdinaren gaitza eragiten duen 4. serotipoaren egoera Nafarroan?

- Zeintzuk dira Nafarroako Gobernuak hartutako neurriak?

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, adarzalaren egoerari buruzkoa.

AITOR ETXARRI PELLEJERO JAUNAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Aitor Etxarri Pellejero jaunak aurkeztutako galdera, adarzalaren egoerari buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Aitor Etxarri Pellejerek, Nafarroa Bai parlamentu-taldeko parlamentaria, Nafarroako Parlamentuko araudian xedatutakoaren arabera, ondoko galdera egiten du, Nafarroako Gobernuak idatziz erantzun diezaion.

• Zein da adarzalaren (Dama dama -ren) gaur egungo egoera Nafarroan?

• Zein dira Nafarroako Gobernuak hauek zaintzeko hartu dituen neurriak?

• Populazioen desglosea.

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: Aitor Etxarri Pellejero

Galdera, mendekotasuna balioetsi eta banakako laguntza plana egiten denetik lehenengo laguntzen ordainketa jasotzen denera batez beste iragaten den denborari buruzkoa.

ANA FIGUERAS CASTELLANO ANDREAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Ana Figueras Castellano andreak aurkeztutako galdera, mendekotasuna balioetsi eta banakako laguntza plana egiten denetik lehenengo laguntzen ordainketa jasotzen denera batez beste iragaten den denborari buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Izquierda Unida de Navarra-Nafarroako Ezker Batua foru parlamentariaren elkarteko parlamentari Ana Figueras Castellano, Legebiltzarreko Errege-

lamenduan ezarritakoaren babesean, honako galdera hau egin du, Gizarte Ongizateko kontseilariak idatziz erantzuteko:

Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 14ko 15/2006 Foru Legea onestean aurrenekoz aurreikusi da zerbitzu-zorroak onestea, eta bertan jasotzen da herritarrek zer prestaziotarako eskubide subjektiboa izanen duten; eskubide hori herritarrek prestazioa eman behar duen administrazioari exijitu ahalko diotenez, desagertu egiten da gizarte-zerbitzuen laguntza-izaera.

Gizarte-zerbitzuen zorroak hainbat prestazio ziurtatzen ditu, eta haietarako espedienteak ebazteko gehieneko epea ezartzen du. Espedienteak atzerapenez ebazten ari direla jakin dugunez, ondokoa jakin nahi dut:

Zenbat denbora igarotzen da batez beste, mendekotasun gradua aitortzen denetik eta Banakako Laguntza Plana egiten denetik aitzina, laguntzen lehen epea ordaindu arte?

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: Ana Figueras Castellano

Galdera, laguntza onetsi ondoren aurrekontuan diru nahikorik ez izateagatik laguntza ukatu den kasuen kopuruari buruzkoa.

ANA FIGUERAS CASTELLANO ANDREAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea Ana Figueras Castellano andreak aurkeztutako galdera, laguntza onetsi ondoren aurrekontuan diru nahikorik ez izateagatik laguntza ukatu den kasuen kopuruari buruzkoa.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Izquierda Unida de Navarra-Nafarroako Ezker Batua foru parlamentarien elkarteko parlamentari Ana Figueras Castellano, Legebiltzarreko Erregelamenduan ezarritakoaren babesean, honako gal-

dera hau egin du, Gizarte Ongizateko kontseilariak idatziz erantzuteko:

Gizarte Zerbitzuei buruzko abenduaren 14ko 15/2006 Foru Legea onestean aurrenekoz aurreikusi da zerbitzu-zorroak onestea, eta bertan jasotzen da herritarrek zer prestaziotarako eskubide subjektiboa izanen duten; eskubide hori herritarrek prestazioa eman behar duen administrazioari exijitu ahalko diotenez, desagertu egiten da gizarte-zerbitzuen laguntza-izaera.

Gizarte-zerbitzuen zorroak hainbat prestazio ziurtatzen ditu, eta haietarako espedienteak ebazteko gehieneko epea ezartzen du.

Jakin dugunez, kasu batzuetan, mendekotasuna onartu, maila baloratu eta laguntza ezarri arren, laguntza ukatu da, aurrekontuan diru nahikorik ez izateagatik. Horrenbestez, ondokoa jakin nahi dut:

– Zenbat kasutan aurrekontuan diru nahikorik ez izateagatik ukatu den laguntza, laguntza hori onetsita egon arren.

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: Ana Figueras Castellano

Galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan ikastetxe berriak lanbide heziketako ikastetxe integratu izatera pasatu ahal izatea.

MARÍA VICTORIA ARRAIZA ZORZANO ANDREAK EGINA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea María Victoria Arraiza Zorzano andreak aurkeztutako galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan ikastetxe berriak lanbide heziketako ikastetxe integratu izatera pasatu ahal izatea.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Socialistas del Parlamento de Navarra parlamentu-taldeari atxikitako foru parlamentari María Victoria Arraiza Zorzanok, Legebiltzarreko Erregelamenduan ezarritakoaren babesean, honako galdera hau aurkeztu du, Hezkuntzako kontseilariak idatziz erantzun dezan:

Prestakuntza da tresnarik egokiena, gertatu behar diren aldaketek arrakasta izan dezaten. Inondik ere, hori da ondorioztatzen dena krisitik ateratzeari buruz eta produkzio- nahiz ekonomia-eredu jasangarriago bat garatzeari buruz egin diren txosten eta azterlan guztietatik. Lanbide Heziketa pieza garrantzitsu bat da herritarrei gaitasun profesionalen arloko prestakuntza emateko.

Lanbide Heziketa pieza garrantzitsua da prestakuntza-sisteman, hala hasierako prestakuntzan nola prestakuntza etengabea eta lanerako prestakuntzan. Sozialisten parlamentu-taldeak, hartara, jakin nahi du zein diren Nafarroako Foru Komunitatean Lanbide Heziketaren garapenari buruz Hezkuntza Departamentuak garatu nahi dituen ildo nagusiak.

Hezkuntza Departamentuak aurreikusita al dauka ikastetxe gehiago Lanbide Heziketako ikastetxe integratu izatera pasatu ahal izatea? Hala baldin bada, aurreikusi al du zer ikastetxe pasatu ahalko diren?

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: María Victoria Arraiza Zorzano

Galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan Sanitaria BHla lekuz aldatu eta harentzako beste eraikin bat egitea, prestakuntza- eta ikerketa-premiei erantzunen diena.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarriari entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Izapidetzeko onartzea María Victoria Arraiza Zorzano andreak aurkeztutako galdera, jakiteko ea Hezkuntza Departamentuak aurreikusita daukan Sanitaria BHla lekuz aldatu eta harentzako beste eraikin bat egitea, prestakuntza- eta ikerketa-premiei erantzunen diena.

2. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

3. Nafarroako Gobernuari igortzea, Legebiltzarreko Erregelamenduko 192. artikulua agindutakoari jarraikiz, idatzizko erantzuna bidal dezan.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

GALDERAREN TESTUA

Socialistas del Parlamento de Navarra parlamentu-taldeari atxikitako foru parlamentari María Victoria Arraiza Zorzanok, Legebiltzarreko Erregelamenduan ezarritakoaren babesean, honako galdera hau aurkeztu du, Hezkuntzako kontseilariak idatziz erantzun dezan:

Prestakuntza da tresnarik egokiena, gertatu behar diren aldaketek arrakasta izan dezaten. Inondik ere, hori da ondorioztatzen dena krisitik ateratzeari buruz eta produkzio- nahiz ekonomia-eredu jasangarriago bat garatzeari buruz egin diren txosten eta azterlan guztietatik. Lanbide Heziketa pieza garrantzitsu bat da herritarrei gaitasun profesionalen arloko prestakuntza emateko.

Lanbide Heziketa pieza garrantzitsua da prestakuntza-sisteman, hala hasierako prestakuntzan

nola prestakuntza etengabea eta lanerako prestakuntzan. Sozialisten parlamentu-taldeak, hartara, jakin nahi du zein diren Nafarroako Foru Komunitatean Lanbide Heziketaren garapenari buruz Hezkuntza Departamentuak garatu nahi dituen ildo nagusiak.

“Sanitaria” BHI nazioko erreferentzia-zentroa da bere eskumen profesionalen esparruan. Esparru profesional hori lehentasunezko interesekotzat jaso da Moderna Planean. Hezkuntza Departamentuak aurreikusita al dauka ikastetxea lekuz aldatu eta berri bat eraikitzea, ikastetxearen izaerak prestakuntzaren nahiz ikerkuntzaren arloan berez eskatzen dituen baldintzak betetzeko?

Iruñean, 2010eko urriaren 14an

Foru parlamentaria: María Victoria Arraiza Zorzano

**Galdera, eskolako haurren osasuna kudeatzeko eta horri buruzko behatoki-
kirako proiektua egin eta hura kudeatzeko EmySalud, S.L eta Sinergium
Sistemas, S.L. enpresei 140.623,62 euroko dirulaguntza bat emateko
arrazoiei eta helburuei buruzkoa.**

NORK ERANTZUN BEHAR DUEN ALDATZEA

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, Eledunen Batzarri entzun ondoren, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

1. Aldatzea Asun Fernández de Garaialde y Lazkano andreak aurkezturiko galdera, eskolako haurren osasuna kudeatzeko eta horri buruzko behatoki-
kirako proiektua egin eta hura kudeatzeko EmySalud, S.L eta Sinergium Sistemas, S.L. enpresei 140.623,62 euroko dirulaguntza bat emateko

teko arrazoiei eta helburuei buruzkoa, eta Berrikuntza, Enpresa eta Enplegu kontseilariak erantzun dezala agintzea. Galdera hori 2010eko urriaren 15eko 99. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

2. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agintzea.

Iruñean, 2010eko urriaren 19an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

G saila:
TXOSTENAK, DEIALDIAK ETA PARLAMENTUKO INFORMAZIOA

Mahaiaren Erabakia, 2010eko irailaren 6koa, zeinaren bidez adierazten baita Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua, Parlamentuko Mahaiaren 2007ko otsailaren 26ko Erabaki baten bidez onetsi zena, deuseza dela eta baliorik gabe uzten dela.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko irailaren 6an egindako bilkuran, ondoko erabakia hartu zuen, besteak beste:

Nafarroako Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salak 345/2008 zenbakiko epaia eman du 353/2007 zenbakiko administrazioarekiko auzi-errekurtsoari buruz. Errekurtsoa CCOOK aurkeztu zuen, Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduaren aurka, zeina 2007ko otsailaren 26ko Mahaiaren Erabakiaz onetsi baitzen (2007ko martxoaren 7ko 21. NPAO). Epaia hein batean onartu du errekurtsoa, deuseza dela adierazi eta baliorik gabe utzi baitu Erregelamendu horretako 5. artikulua.

Epaia irmoaren ziurtagiria ikusita, Salako idazkariak igorri eta iragan abuztuaren 19an erregist-

tratutako ofizioarekin bat eta Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen Legeko 104. artikuluekin bat, ondokoa ERABAKI DA:

1. Aipatu epaia jaso izanaren berri ematea.

2. Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua, Parlamentuko Mahaiaren 2007ko otsailaren 26ko Erabaki bidez onetsi zena, deuseza dela adieraztea eta baliorik gabe uztea.

3. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzea.

Iruñean, 2010eko irailaren 6an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua deuseztatze aldera Mahaiak 2010eko irailaren 6an onetsitako Erabakiaren 2. atala aldatzea.

Nafarroako Parlamentuko Mahaiak, 2010eko urriaren 18an egindako bilkuran, erabaki hau hartu zuen, besteak beste:

Gehiegikeria gertatu da 353/2007 zenbakiko errekurtsoari buruz Nafarroako Auzitegi Nagusiko Administrazioarekiko Auzien Salak eman duen 345/2008 zenbakiko epaia betetzean, Mahaiaren 2010eko irailaren 6ko Erabaki bidez bete baita hasiera batez.

Aipatu epaia betetzean gehiegikeria gertatu da, hain zuzen ere, besterik zehaztu gabe deusez-

tatuzat jo delako Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikulua osoa, kontuan hartu gabe Salak 5. artikulua horren deusezatasuna deklaratu duela "ebazpen honen laugarren oinarri juridikoan azaldutako moduan". Oinarri hori "izaera baztertzaileko proba bat izaera orokorrean egin beharra eta proba psikotekniko bat egin beharra" sartzearen deusezatasunari buruzkoa da (aipatu 5. artikuluko 2. eta 3. idatz-zatietan jasotzen dira proba horiek); beraz, guztiz balioduna izaten jarraitzen du artikulua horretako 1. idatz-zatiak,

emandako zerbitzuak eta prestakuntza balioesteari buruzkoak, zeina ez baitzen prozesuan ezbaian jarri.

Zerbitzu juridikoen txostena ikusita, eta kontuan hartuta arestian aipatutako erabakiaren edukia epaian ezarritakoaz harantzago eta epaitzan jasotako deklarazioa betetzeaz harantzago joan dela eta, horrenbestez, ez dituela errespetatzen segurtasun juridikoaren printzipioa nahiz betearazitakoa eta epaitzan ezarritakoa bat etortzearen printzipioa, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen Legeko 103.2 eta 104.1 artikuluekin bat, ondokoa ERABAKI DA:

1. Mahaiaren 2010eko irailaren 6ko Erabakiaren 2. atala aldatzea, adierazte aldera Nafarroako Parlamentuan lanpostuak lekualdatze-lehiaketa bidez betetzeko Erregelamenduko 5. artikuluko 2. eta 3. idatz-zatiak soilik direla deusezak; izan ere, erabaki haren bidez 5. artikuluko osoaren deuseztasuna deklaratu zen.

2. Erabaki hau Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzea.

Iruñean, 2010eko urriaren 18an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda